

Nissedal kommune

**BUDSJETT
ØKONOMIPLAN
HANDLINGSPROGRAM
2018 – 2021**

VEDTEKE I KOMMUNESTYRESAK 82/17

1. Innleiing	4
2. Budsjett 2018	5
2.1 Statsbudsjettet	5
2.2 Metode for budsjettarbeidet	6
2.3 Budsjettoplegget for 2018	7
2.3 Budsjettskjema 1A (Frie inntekter / Finansinntekter-/utgifter)	8
2.4 Budsjettskjema 1B (driftsrammer)	10
2.5 Økonomisk oversikt - budsjett 2018	15
2.6 Budsjettskjema 2A og 2B (Investeringsprosjekt)	16
2.7 Økonomisk oversikt - investeringsbudsjettet 2018	20
2.8 Eigenbetalningar/avgifter 2018	21
2.8.1 Renovasjon (Indre Agder og Telemark Avfallsselskap IKS).....	24
2.8.2 Gebyrreg. etter plan- og bygningslova, forureiningsforskrifta og matrikkellova ...	26
2.9 Noter	26
2.9.1 Budsjett for kraft- og næringsfond	29
2.9.2 Budsjetterte dekningsgrader	30
3. Økonomiplan 2018-2021	32
3.1 Driftsbudsjett 2018-2021	32
3.2 Driftsbudsjett 2018-2021 - budsjettskjema 1A pr. konto	34
3.3 Driftsbudsjett 2018-2021 - endringar pr. rammeområde i planperioden ...	35
3.2 Investeringsbudsjett 2018-2021	37
3.3 Gjeldsoversikt 2018-2021	38
4. Handlingsdelen	39
4.1 Sentral leiing	40
4.2 Fellestenesta	42
4.3 Andre stabsfunksjonar	43
4.3.1 Ikt	43
4.3.2 Næring	44
4.4 Interkommunalt plankontor	45
4.5 Nav	47
4.6 Andre interkommunale samarbeid	49
4.6.1 Interkommunalt landbrukskontor for Nissedal og Kviteseid	49
4.6.2 Kommunerevisjonen og kontrollutvalssekretariatet.....	50
4.6.3 Renovasjon	50
4.6.4 Vest-Telemark brannvernssamarbeid	50
4.7 Eining for skule	51

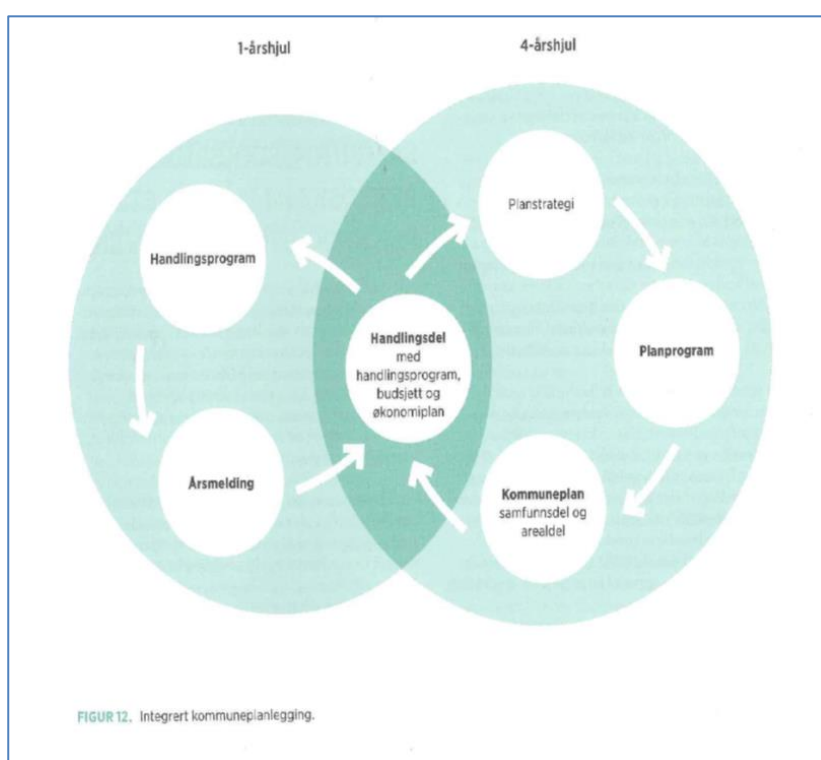
4.8 Eining for barnehage.....	54
4.9 Eining for kultur	56
4.10 Eining for helse og habilitering	59
4.11 Eining for omsorg	61
4.12 Eining for teknisk drift	64

1. Innleiing

Dette dokumentet inneheld årsbudsjett for 2018 og økonomi- og handlingsplan for perioden 2018-2021.

Årsbudsjettet gjev bindande løyvingar for drift og investering, medan økonomiplanen syner forventa utvikling av frie inntekter og konsekvensar av dei prioriteringar som vert gjort.

Kvart års utarbeiding av årsbudsjett og økonomi- og handlingsplan integrerer den kommunale planlegginga i 1- og 4-års perspektivet, jf. figuren under.

Økonomi- og handlingsplan leggst fram som eit integrert dokument, der handlingsdelen tek utgangspunkt i kommuneplanen sin samfunnsdel.

Under kvart tenestoområde i handlingsdelen er det summert opp økonomiske nøkkeltal, og kva som ligg til grunn for den økonomiske ramma.

Endringar frå 2017 til 2018 er omtala under "Spesielle tiltak/endringar i 2018", under kvart tenestoområde.

Dokumentet har diverse vedlegg som belyser grunnlaget for ymse tal, eller grunngjev nærare dei vurderingar som ligg til grunn.

2. Budsjett 2018

2.1 Statsbudsjettet

Statsbudsjettet betyr for Nissedal kommune eit rammetilskot på kr 63.878.000, ein auke på kr 3.797.000 frå revidert budsjett 2017 (utgjer ein vekst på 6,3% nominelt).

Det er mange faktorar som danner grunnlag for denne veksten:

- 2,2% (32 personar) oppgang i folketal frå 01.07.16 til 01.07.17 (som er teljedata for utgiftsutjamninga i 2018). I same tidsrom var det på landsbasis ein auke i folketallet på 0,8%.
- "Distriktsindeksen" for Nissedal for 2018 er berekna til 32 (dette på ein skal frå 0-100). Denne indeksen er samansett av fleire kriterier, innan geografi, demografi og arbeidsmarknad/levetår. I 2017 var denne indeksen 36. Ved at denne verdien nå er under 35 får kommunen fullt distriktstilskot, som ville seie kr 553.000 meir i rammetilskot.
- Samansetning av befolkninga i kommunen er berekna til å ha blitt 1,3% dyrare å "drifte" i 2018 enn i 2017.

Av "korreksjonssaker/saker med særskild fordeling for 2018", kan nemnast:

- Boligsosialt kompetansetilskudd og innlemming av boligsosialt tilskot (kr 9.000)
- Innlemming helsenett, ny finansieringsmodell (-kr 12.000)
- Tilskot til flere barnehagelærere (kr 65.000)
- Økte barnehageutg. som av botidskrav for kontantstøtte (kr 5.000)
- Reduserte barnehageutg. som følge av økt kontantstøtte (-kr 34.000)
- Økt inntektsgrense gratis kjernetid barnehage (kr 2.000)
- Tidleg innsats overgang barnehage-skule (kr 6.000)
- Økt makspris i barnehage til kr 2.910, kr 110 over prisstigning (-kr 80.000)
- Vigselsmynde overført til kommunene (kr 1.000)
- Servicehunder (-kr 2.000)
- Økt elevtal på private skuler (-kr 46.000)
- Helsestasjon- og skulehelsetenesta (kr 7.000)
- Frivilligsentraler (-kr 14.000)

På bakgrunn av beløpa sin storleik og at dei delvis oppveg kvarandre er desse korrigeringsane i liten grad teke omsyn til ved berekning av rammene til einingane. Dette med unnatak av heving av makspris for barnehage.

Det er og vedtatt i statsbudsjettet å fjerne "maskinsskatten", som vil seie skatt på fastmonterte/integrerte produksjonsmidlar. I endeleg vedtak av statsbudsjett blei det endra slik at linenett for straum framleis vil vere skatteobjekt for eigedomsskatt. Dermed denne endringa gje tap av eigedomsskatt for Nissedal i underkant av 0,1 mill. Vedtaket seier at omlegging av denne skatten skal skje over ein 7-års periode frå 2019. Dette forslaget er ikkje innarbeidd i økonomiplanen, då det er tale om kompensasjonsordningar som ein nå ikkje har oversikt over.

Nissedal har ikkje søkt om og dermed heller ikkje fått skjønntilskot i 2018.

Antatt utvikling i skatteinntekter betyr også mykje for storleiken på rammetilskotet. Det er lagt til grunn ein vekst i skatteinntektene frå 2017 til 2018 på 2,5%, som er 0,1% over vekst lagt til grunn i statsbudsjettet. Naturressursskatten (som er budsjettert til 6,5 mill.), inngår i

skatteinntektene og har nødvendigvis ikkje same utvikling som resterande del av skatteinntekter. Til saman kan ei då seie at det er lagt til grunn eit optimistisk anslag på utvikling av skatteinntekter med 40,5 mill.

Totalt er det budsjettert med 104,4 mill. i frie inntekter (skatt/rammetilskot). Dette er ein vekst i høve til justert budsjett 2017 på 4,8 mill. i frie inntekter. Løns- og prisvekst utgjer 2,6 mill. Når ein ser at innlemming av nye oppgåver/områder i rammetilskotet (jf. pkt. over), utgjer bagatellmessige summar, ein at frie inntekter har ein real vekst på 2,2 mill. I statsbudsjettet er det, som i statsbudsjettet for 2017, foreslege å høgne innslagspunktet for ressurskrevjande brukarar med kr 50.000 meir enn lønsveksten. Dette kan ikkje tolkast på anna måte enn at regjeringa legg til grunn at tenestenivået på dette området er for høgt. I 2017 blei det derfor lagt til grunn at denne nedgangen i inntekter skulle innarbeidast innanfor gitt ramme. Det vert vurdert at dette prinsippet ikkje kan vidareførast og i budsjett for 2018 er det lagt til grunn at denne nedgangen i inntekter blir kompensert.

2.2 Metode for budsjettarbeidet

Arbeidet med budsjett og økonomiplan tek utgangspunkt i det etablerte driftsnivået, og kva det vil koste å vidareføre dette i det komande året.

I tillegg vert det synleggjort kva tidlegare vedtak og forventade endringar i behov betyr for budsjettet i 2018.

Føresetnadene i gjeldande økonomiplan er som regel endra i løpet av inneverande budsjettår, og kvart års arbeid med det komande års budsjett må ta omsyn til dette.

Dersom driftsnivået etter desse vurderingane er for høgt i høve til inntektene, vert det presentert tiltak for å oppnå budsjettbalanse.

I tillegg til eit framlegg til budsjett i balanse leggast det fram alternative tiltak for å finne budsjett-balanse, og ein oversikt over nye ressursbehov som er vurdert, men ikkje prioritert.

Økonomiplanen vert sett opp i 2018-kroner, og syner kjente endringar frå 2018. Der ikkje anna er kjent eller vedteke, vert 2018-tala vidareført i heile planperioden.

2.3 Budsjettoppbygget for 2018

Økonomisk oversikt drift syner eit negativt netto driftsresultat på kr 5,359 mill. (underskot), som utgjør 2,95% av driftsinntektene.

Eit uttalt måltal for netto driftsresultat er 1,75% av frie inntekter. Dette er når det ikkje blir påverka av øyremerka midlar, andre inntekter som må avsetjast til bundne fond og utgifter som skal finansierast av bundne fond.

Budsjett 2018 legg til grunn eit underskot på 3 mill. (bruk av fond) innan sjølvkostområde kloakk og vatn. Ved å korrigere for dette, blir netto driftsresultat ca. 1% av driftsinntekter (framleis negativt/underskot).

Måltalet på 1,75 % er også vurdert opp mot å prioritere nedbetaling av lån. Det er prioritert nedbetaling av lån utover minstekravet i lovverk, framføre eit høgare netto driftsresultat.

2.3 Budsjettskjema 1A (Frie inntekter / Finansinntekter-/utgifter)

Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjettet			
Tall i 1000 kroner	Budsjett 2018	Oppr. budsjett 2017	Rekneskap 2016
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER			
Skatt på inntekter og formue 1)	-34 050	-34 550	-33 629
Ordinært rammetilskot 1)	-63 878	-58 843	-57 637
Skatt på eidegdom	-13 100	-13 780	-15 992
Andre direkte eller indirekte skattar 2)	-7 884	-7 884	-7 482
Andre generelle statstilskot 3)	-12 147	-12 956	-8 688
Sum frie disponible inntekter	-131 059	-128 013	-123 429
FINANSINNTEKTER-/UTGIFTER			
Renteinntekter og utbytte 4)	-1 514	-1 208	-1 317
Gevinst finansielle instrument	0	0	0
Renteutgifter, provisjonar og andre finansutgifter	2 480	2 677	2 398
Tap finansielle instrument	0	0	0
Avdrag på lån	8 661	7 718	7 213
Netto finansinntekter-/utgifter	9 627	9 187	8 294
AVSETNINGAR OG BRUK AV AVSETNINGAR			
Til dekking av tidlegare års rekneskapsmessig meirforbruk	0	0	0
Til ubundne avsetningar	0	1 785	4 754
Til bundne avsetningar 5)	0	0	0
Bruk av tidlegare års rekneskapsmessig mindreforbruk	0	0	-3 566
Bruk av ubundne avsetningar	-2 043	0	-528
Bruk av bundne avsetningar 6)	0	0	0
Netto avsetningar	-2 043	1 785	660
FORDELING			
Overført til investeringsbudsjettet	0	0	0
Til fordeling drift	-123 475	-117 041	-114 475
Sum fordelt til drift (frå skjema 1B)	123 475	117 041	110 042
Rekneskapsmessig meirforbruk/mindreforbruk	0	0	-4 434

Skatt på inntekter og formue

Det er lagt til grunn 2,5% vekst frå forventa skatteinngang i 2017. Dette er litt i overkant (0,1%) av anslag vekst på skatteinngang i statsbudsjettet.

Utviklinga i skatteinntektene siste 5 år er vist under (B2017 er gjeldande budsjett).

Tall i 1000 kroner	R2014	R2015	R2016	B2017	B2018
Skatteinntekter eks. naturressursskatt	kr 30 439	kr 30 958	kr 33 62	kr 33 050	Kr 34 050

Ordinært rammetilskot

Budsjett for 2018 legg til grunn eit rammetilskot på kr 63.878.000. Det visast elles til avsnitt 2.1 om statsbudsjettet, der momenta som gjev størst endring frå 2017 til 2018 er kommentert.

Utviklinga i rammetilskotet siste 5 år er vist under (B2017 er gjeldande budsjett).

Tall i 1000 kroner	R2014	R2015	R2016	B2017	B2018
Rammetilskot	kr 52 955	kr 53 619	kr 57 637	kr 60 081	Kr 63 878

Skatt på eigedom

Nissedal kommune har hatt eigedomsskatt på verk og bruk i mange år, og det meste av inntektene kjem frå kraftanlegga i kommunen. Frå justert 2016 til 2017 gjekk desse inntektene ned med kr 2.220.000 (beli oppjustert noko i løpet av året). Frå 2017 til 2018 er det så ein nedgang att på 1,2 mill. Ein slik nedgang i inntektene må kunne kallast dramatisk. Eigedomsskattegrunnlaget på dei fleste kraftverka (dei største) vert berekna på bakgrunn av straumpris og produksjon. Nedgang i straumpris er nok hovudforklaringa, men noko kan og vere knyt til endringar i produksjon.

Frå og med 2015 har kommunen hatt eigedomsskatt på anna næring, bustader og fritidsbustader. Her er det ei lita auke i inntekter på bakgrunn av auke i tal på skatteobjekt. Det er ikkje lagt opp til endringar av skatte-satsane frå 2017 til 2018. Ordinær sats er på 7‰ (som er høgste sats). Differensiert sats for eigedomar med eigen bustaddel (hus/hytter), er tilrådd vidareført med 2‰ (som er lågaste sats).

Utviklinga i eigedomsskatten siste 5 år er vist under (B2017 er gjeldande budsjett).

Tall i 1000 kroner	R2014	R2015	R2016	B2017	B2018
Eigedomsskatt verk/bruk og anna eigedom	kr 10 381	kr 10 770	kr 10 643	kr 9 100	Kr 7 500
Eigedomsskatt bustad/fritidsbustad	kr 0	kr 5 100	kr 5 348	kr 5 480	Kr 5 600
Sum	kr 10 381	kr 15 870	kr 15 945	kr 13 780	Kr 13 100

Andre generelle statstilskot

Her ligg rentekompensasjonsordningane for investeringar i skulebygg og omsorgsbygg, og integreringstilskotet.

Desse går ned frå 2017 til 2018 med kr 181.000, grunna avslutning av kompensasjon for utbygging knyt til "Reform-97".

Nissedal kommune har i 2015 - 2017 busett 51 flyktningar. Det er ikkje lagt til grunn busetjing resten av planperioden. Samla er dette berekna til å gje eit integreringstilskot på 11,7 mill. Ved å framskrive integreringstilskot på dei som er busett i 2017 ut planperioden, vil integreringstilskot i 2021 vere 2 mill.

Tall i 1000 kroner	R2015	R2016	B2017	B2018
Integreringstilskot	kr 3 435	kr 7 889	kr 12 128	Kr 11 680

Renteinntekter, utbytte og renteutgifter

Innskotsrenta har "stabilisert seg" på eit forholdsvis lågt rentenivå og renteinntektene er omlag vidareført på same nivå som i 2017.

Utbytte frå VTK er i 2017 budsjettert med 0,75 million, som er ei vidareføring av nivå i 2017.

Renteutgiftene går noko ned (0,1 mill.), sjølv om lånegjelda aukar. Dette skuldast at ein legg til grunn 0,3% lågare rente på innlån enn i 2017-budsjettet (budsjettert lånerente er 1,5%). Mykje av lånegjelda har finansiert investeringar innan VA-sektoren, og dermed blir lånerenter i realiteten dekt over sjølvkostrekneskapen.

Avdragsutgifter

I 2017 er det lagt til grunn å betale avdrag etter oppsett betalingsplan. Ein tilrår ikkje redusere avdragsutgiftene, slik ein har gjort i nokre høve tidlegare, primært på bakgrunn av "utakt" mellom avdrag og avskrivningar i sjølvkostberekninga. Avdragsutgiftene kr 8.661.000, som er kr 943.000 meir enn i opphavleg budsjett for 2017. (sjå kommentar under renter i høve til sjølvkost). Slik budsjettet for avdrag nå er innretta, legg ein til grunn at ein har god margin til kommunelova sitt minimumskrav til avdragsutgifter i driftsbudsjettet.

2.4 Budsjettskjema 1B (driftsrammer)

Budsjettskjema 1B			
Driftsbudsjettet, fordelt på EININGS-STRUKTUR			
Tall i 1 kroner	<i>Budsjett 2018</i>	<i>Oppr. budsjett 2017</i>	<i>Rekneskap 2016</i>
Driftsutgifter pr. EININGS-STRUKTUR			
Felles	17 739 000	17 425 000	4 874 531
Eining for skule	25 953 000	23 511 000	22 077 388
Eining for barnehage	15 164 000	13 509 000	12 823 776
Eining for kultur	6 625 000	4 888 000	4 980 026
Eining for helse og habillitering	24 229 000	23 678 000	22 861 297
Eining for omsorg	24 128 000	24 048 000	24 355 774
Eining for teknisk drift	10 719 000	10 509 000	14 920 978
Interkommunalt plankontor	316 000	323 000	76 617
Ymse prosjekt	0	0	213 550
Sjølvkost - vatn og kloakk	-5 350 000	-5 107 000	-788 030
Nav Nissedal	3 452 000	3 689 000	3 158 277
Næring og reiseliv	500 000	568 000	487 598
Sum fordelt	123 475 000	117 041 000	110 041 781

Rammeendringane framkjem slik som tabellane under syner.

Felles - Ramme-endringar frå 2017 til 2018	
Opprinneleg ramme i 2017	17 925 000
Heilårsverknad lønsvekst, sentral lønspott og endring i pensjonskostnader	324 000
Heilårsverknad generell prisvekst	158 000
Driftsutgifter WEB-overføring kommunestyremøter	10 000
Ikkje valår	-100 000
Nedgang i konsesjonskraftinntekter	72 000
Avsett sum flyktningar busett 2017 trekt inn	-1 414 000
Tematur	20 000
Kommunepsykolog	150 000
Avsett felles lønspott auka	400 000
Redusert av frikjøp tillitsvalte	-110 000
Eigedomsskattepott overført næring	-500 000
Oppgåvekorrigert ramme 2018 - ordinær drift	16 935 000
Tiltak i 2018:	
Låneopptak fellesrådet - renter/avdrag	49 000
Digitaliseringsprosjekt KS	30 000
Pott til opplæringstiltak/kompetanse redusert	-50 000
Kommunale arbeidsmarknadstiltak	500 000
Erstatning/kompensasjon grunneigar Gaukås stasjon	300 000
Generelt kutt driftspostar	-25 000
FRAMLEGG TIL RAMME FOR 2018:	17 739 000

Skule - Ramme-endringar frå 2017 til 2018	
Opprinneleg ramme i 2017	23 511 000
Heilårsverknad lønsvekst og endring i pensjonskostnader	892 000
Heilårsverknad generell prisvekst	49 000
50% lærarstilling Kyrkjebygda frå 01.08.17 – heilår	193 000
40% to-språkleg assistent avslutta 30.06.17	-84 000
Spesialpedagogiske tiltak Tveit skule – avslutta vår 2017	-227 000
Meirinntekter vaksenopplæring	-360 000
Innføring av 5-dagars skule	216 000
Nye spesialpedagogiske tiltak Tveit skule	673 000
Nye spesialpedagogiske tiltak Fjone skule	354 000
Vidareutdanning lærarar	72 000
Styrke bemanning Kyrkjebygda SFO	161 000
2 elevar kombinasjonsklasse Lunde vidaregåande	100 000
Koordineringsressurs framandspråklege elevar	24 000
Driftsutgifter vaksenopplæringa – auka aktivitet	35 000
Auke skyssutgifter Kyrkjebygda skule	65 000
Oppgåvekorrigert ramme 2018	25 674 000
Tiltak i 2018:	
Auke SFO-gebyr med 5%	-25 000
Norskopplæring flyktningar – Kyrkjebygda skule	260 000
Red. 50% lærarstilling frå 01.08.18 (kr 303 000 heilår)	-126 000
Undervisning vaksenopplæringa ekstragruppe våren 2018	166 000
Skyss elevar vaksenopplæring frå Kyrkjebygda	54 000
Generelt kutt driftspostar	-50 000
Framlegg til ramme for 2018	25 953 000

Barnehage - Ramme-endringar frå 2017 til 2018	
Opprinneleg ramme i 2017	13 509 000
Heilårsverknad lønsvekst og endring i pensjonskostnader	404 000
Heilårsverknad generell prisvekst	16 000
Auke bemanning Felle barnehage	435 000
Assistent flyktningborn avslutta	-140 000
Avslutning spesialpedagogiske tiltak	-240 000
Nedgang i brukarbetaling pga. gratis kjernetid/søskenmoderasjon/låg inntekt	170 000
Oppgåvekorrigert ramme 2018 - ordinær drift	14 154 000
Tiltak i 2018:	
Auke eigenbetaling til maks-tak kr 2.910 for fulltids plass	-110 000
Utviding av Kyrkjebygda barnehage	1 000 000
Barnehage stengt i jol/påske	-140 000
To-språkleg assistent	285 000
Generelt kutt av driftspostar	-25 000
Framlegg til ramme for 2018	15 164 000

Kultur - Ramme-endringar frå 2017 til 2018	
Opprinneleg ramme i 2017	4 888 000
Heilårsverknad lønsvekst og endring i pensjonskostnader	54 000
Heilårsverknad generell prisvekst	10 000
Auke introduksjonsstønad	1 770 000
20% 2-språkleg assistent avslutta	-42 000
Kulturskulejubileum 2017 gjennomført	-50 000
Ikkje eigenbetaling lag.org. Fleirbrukshuset	50 000
Oppgåvekorrigert ramme 2018 - ordinær drift	6 680 000
Tiltak i 2018:	
Legge til grunn at 5 personar går ut av introduksjonsstønad 2. halvår	-500 000
Pott til ymse integreringsarbeid	50 000
Dekking av: SFO ved delt. Intro.prog/skyss.kost/breibandutg.	75 000
Innkjøp av tenestebil til flyktingtenesta – red. skysskostnader	-25 000
Transportordning bibliotek	10 000
Miljøarbeider to-språkleg 60%	220 000
Budsjett ungdomsråd	10 000
Fritidsklubb open kvar fredag (prøveprosjekt)	80 000
Kunst i muisk- og kulturskolen	25 000
Framlegg til ramme for 2018	6 625 000

Helse og habilitering - Ramme-endringar frå 2017 til 2018	
Opprinneleg ramme i 2017	23 678 000
Heilårsverknad lønsvekst og endring i pensjonskostnader	372 000
Heilårsverknad generell prisvekst	103 000
Lærekandidat avslutta våren 2017 – heilår	-74 000
Red. behov støttekontakt psykiatri	-50 000
Endring/presisering av grunnlag for tilskot ressurskrevjande brukarar	400 000
Auke i innslagspunkt kr 50.000 utover lønsvekst, ressurskrevjande brukarar	200 000
Redusert kostnad tiltak barnevern	-100 000
Oppgåvekorrigert ramme for 2018 - ordinær drift	24 529 000
Tiltak i 2018:	
Reduksjon variable lønsutgifter	-250 000
Generelt kutt av driftspostar	-50 000
Framlegg til ramme 2018	24 229 000

Omsorg - Rammeendring 2017 – 2018	
Opprinneleg ramme i 2017	24 048 000
Heilårsverknad lønsvekst og endring i pensjonskostnader	559 000
Heilårsverknad generell prisvekst	26 000
Auke i inntekter - eigenbetaling inkl. ord. lønsvekst	-455 000
Oppgåvekorrigert ramme 2018 - ordinær drift	24 178 000
Tiltak i 2018:	
Generelt kutt av driftspostar	-50 000
Framlegg til ramme for 2018	24 128 000

Teknisk - Ramme-endringar frå 2017 til 2018	
Opprinneleg ramme i 2017	10 509 000
Heilårsverknad lønsvekst og endring i pensjonskostnader	270 000
Heilårsverknad generell prisvekst (inkl. auke i straumforbruk)	203 000
Opplæring brannkonstablar avslutta	-100 000
Takstein på murbygg Tveit skule utført	-160 000
Auke i leige inntekter (4 nye bustader) med frådrag av FDV og 1 bustad rehab. 3 mnd.	-191 000
Utbetring Radon avslutta	-100 000
Vikodden friområde – Inntekt bortfalt ved overtaking	25 000
Husleige - Forstandarbustad (frådrag for FDV-kostnad)	-50 000
Vaksenopplæringa lokaliseraast i kommunalt eigde lokaler	-120 000
Auke i bruk av kraftfond komm.vegar/ferje	-25 000
Oppgåvekorrigert ramme 2018 - ordinær drift	10 261 000
Tiltak i 2018	
Auke husleiger med 1,6%	-35 000
Vask på jordmorkontor	25 000
Utbetring tak kommunehus	300 000
Sats for tilskot til private vegar auka til kr 12 pr. m-	133 000
Heilårsdrift Fjone-ferja	60 000
Generelt kutt driftspostar	-25 000
Framlegg til ramme 2018:	10 719 000

Plankontoret - Ramme-endringar frå 2017 til 2018	
Opprinneleg ramme i 2017	323 000
Heilårsverknad lønsvekst og endring i pensjonskostnader	27 000
Heilårsverknad generell prisvekst	16 000
Auke i gebyrinntekter - volum jf. r-2016 (Nissedal sin del)	-50 000
Oppgåvekorrigert ramme 2018 - ordinær drift	316 000
Tiltak i 2018:	
	-
Framlegg til ramme for 2018	316 000

Sjølvcost - Ramme-endringar frå 2017 til 2018	
Opprinneleg ramme i 2017	-5 107 000
Endring ramme m.a. p.g.a. høgare avskrivingsgrunnlag	-243 000
Oppgåvekorrigert ramme 2018 - ordinær drift	-5 350 000
Tiltak i 2018:	
	0
Framlegg til ramme for 2018	-5 350 000

Nav - Ramme-endingar frå 2017 til 2018	
Opprinneleg ramme i 2017	3 689 000
Heilårsverknad lønsvekst og endring i pensjonskostnader/generell prisvekst	63 000
Oppgåvekorrigert ramme 2018 - ordinær drift	3 752 000
Tiltak i 2018:	
Antatt effekt på øk. sosialhjelp ved tiltaket "Re-start" og kommunale arb.marknadstiltak	-300 000
Framlegg til ramme for 2018	3 452 000

Næring - Ramme-endingar frå 2017 til 2018	
Opprinneleg ramme i 2017	68 000
Heilårsverknad lønsvekst og endring i pensjonskostnader/generelle prisvekst	5 000
Endra bruk av kraftfond – nær.administrasjon 100% finansiert av kraftfond	-73 000
Eigedomsskattepott overført næring	500 000
Oppgåvekorrigert ramme 2018 - ordinær drift	500 000
Tiltak i 2018:	
	0
Framlegg til ramme for 2018	500 000

2.5 Økonomisk oversikt - budsjett 2018

Økonomisk oversikt - Drift

Tall i 1000 kroner	Budsjett 2018	Oppr. budsjett 2017	Rekneskap 2016
DRIFTSINNETEKTER			
Brukarbetalingar	-7 099	-6 602	-6 840
Andre sal- og leigeinntekter	-26 124	-21 946	-22 168
Overføringar med krav til motytingar	-14 744	-15 357	-23 509
Rammetilskot	-63 878	-58 843	-57 637
Andre statlege overføringar	-12 147	-12 956	-8 688
Andre overføringar	-3 105	-3 177	-3 495
Inntekts- og formueskatt	-34 050	-34 550	-33 629
Eigedomsskatt	-13 100	-13 780	-15 992
Andre direkte og indirekte skattar	-7 884	-7 884	-7 482
Sum driftsinntekter	-182 131	-175 095	-179 441
DRIFTSUTGIFTER			
Lønsutgifter	100 937	96 454	97 384
Sosiale utgifter	24 138	23 271	22 414
Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal produksjon	26 195	24 508	26 916
Kjøp av tenester som erstattar kommunal produksjon	7 247	7 037	6 549
Overføringar	19 584	13 726	10 708
Avskrivningar	9 417	6 700	8 935
Fordelte utgifter	-265	-222	-681
Sum driftsutgifter	187 253	171 474	172 225
Brutto driftsresultat	5 122	-3 621	-7 216
EKSTERNE FINANSINNETEKTER			
Renteinntekter og utbytte	-1 514	-1 208	-1 317
Gevinst finansielle instrument (omløpsmiddel)	0	0	0
Mottekne avdrag på lån	-20	-20	-1
Sum eksterne finansinntekter	-1 534	-1 228	-1 318
EKSTERNE FINANSUTGIFTER			
Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter	2 480	2 677	2 406
Tap finansielle instrumenter (omløpsmiddel)	0	0	0
Avdragsutgifter	8 661	7 718	7 213
Utlån	30	30	22
Sum eksterne finansutgifter	11 171	10 425	9 641
Resultat eksterne finanstransaksjonar	9 637	9 197	8 323
Motpost avskrivningar	-9 400	-6 700	-8 935
Netto driftsresultat	5 359	-1 124	-7 829
BRUK AV AVSETNINGAR			
Bruk av tidlegare års rekneskapsmessige mindreforbruk	0	0	-3 566
Bruk av disposisjonsfond	-2 043	0	-528
Bruk av bundne fond	-5 550	-3 946	-2 560
Sum bruk av avsetningar	-7 593	-3 946	-6 654
AVSETNINGAR			
Overføring til investeringsrekneskap	0	0	0
Dekking av tidlegare års rekneskapsmessig meirforbruk	0	0	0
Avsetnad til disposisjonsfond	0	1 785	4 754
Avsetnad til bundne driftsfond	2 234	3 285	5 295
Sum avsetningar	2 234	5 070	10 049
Rekneskapsmessig meir-/mindreforbruk	0	0	-4 434

2.6 Budsjettskjema 2A og 2B (Investeringsprosjekt)

Vedtak i høve til investeringsbudsjettet fattast i høve til budsjettskjema 2A og 2B
For prosjekt som gjev mva-kompensasjon, så inngår mva i dei oppgjevne kostnadene.

Budsjettskjema 2A - Investeringsbudsjettet

Tall i 1000 kroner	Budsjett 2018	Oppr. budsjett 2017	Rekneskap 2016
INVESTERINGSBEHOV			
Investeringar i anleggsmiddel	39 763	33 002	22 867
Utlån og forskottering	520	1 975	2 241
Avdrag på lån	340	301	332
Dekking av tidlegare års udekka	0	0	0
Avsetningar	0	0	1 370
Årets finansieringsbehov	40 623	35 278	26 810
FINANSIERING			
Bruk av lånemidlar	-21 433	-18 351	-15 162
Inntekter frå sal av anleggsmiddel	-520	0	-74
Tilskot til investeringar	-1 033	-733	-73
Kompensasjon for meirverdiavgift	-3 113	-4 095	-1 200
Mottekne avdrag på utlån og refusjonar	-9 086	-11 624	-4 114
Andre inntekter	-4 860	0	-3 922
Sum ekstern finansiering	-40 045	-34 803	-24 544
Overført frå driftsbudsjettet	0	0	0
Bruk av tidlegare års udisponert	0	0	0
Bruk av avsetningar	-578	-475	-2 266
Sum finansiering	-40 623	-35 278	-26 810
Udekka / Udisponert	0	0	0

Kommentarar til Budsjettskjema 2A

Investeringar i anleggsmiddel

Sjå kommentarar under Budsjettskjema 2B

Utlån og forskottering

Eigenkapitalinnskot i Klp med kr 520.000.

Inntekter frå sal av anleggsmiddel

Dette gjeld finansiering av EK-innskot KLP (kr 520.000). Dette kan ikkje lånefinansierast og det er nå ikkje att ubunde investeringsfond. Budsjetterer då med at det blir selt tomteareal som kan finansiere denne kostnaden.

Kompensasjon for meirverdiavgift

Meirverdiavgift er inkludert i summene under Investeringar i anleggsmiddel, og kompensasjonen vert å sjå på som finansieringsinntekt.

Budsjettskjema 2B - Investeringsbudsjettet fordelt på investeringsprosjekt

Alle tall i 1000 kroner

Budsjett 2018 Oppr. budsjett 2017 Regnskap 2016**Frå budsjettskjema 2A:**

Investeringar i anleggsmiddel 39 763 36 269 22 867

Fordeling på investeringsprosjekt

Kjøp og sal av aksjar, andelar og tomter	0	178	2
Nissedal sin del av fellesinvesteringar - Gautefallheia	4 140	169	1 489
VA-Gautefallheia - Trinn2 - Gama-Nisser dam	0	0	314
VA-Gautefallheia - Trinn4 - Drangedal avløp	4 860	0	0
VA-Gautefallheia - Trinn6 - Vassverk i Treungen	0	104	0
VA-Gautefallheia - Trinn7 - Renseanlegg	0	0	841
Overvakingsanlegg - VA drift	1 000	0	0
Miljøretta helsevern - påkostningar skulebygg	350	184	795
Agresso-modul-A-melding	0	0	-13
Oppgradering av ePhorte/Microsoft-lisensar	0	0	397
Adressering-skilting-vegnamn	113	75	217
Utbyggingsavtale-Naurak-felt1	112	0	0
Skatepark - Kyrkjebygda - trinn2	0	0	72
Omsorgsbustader/aldersbustader/flyktningbustader	0	0	1 523
Satsing på lkt i skulen	0	63	600
Gps på Plankontoret	0	0	139
Ny tankbil til brannvesenet/nødforsyning av vatn	0	0	817
Asfaltering av grusvegar	0	3 639	2 524
Utviding av VA-nett i Nordbygda	0	0	595
Omlagging av kloakkledning Landvik-TreungenRA	0	50	986
Utstyr for web-overføring i kommunestyresalen	0	0	124
Vassforsyning-Sandtjønnlia hyttefelt m.fl.	0	2 600	7 626
Utbyggingsavtale-kloakk-Naurak-felt2	0	0	340
Vass- og kloakkledning til Ånundsbuoddane	0	251	799
Utbygging-Tveit skule - småskulen	1 750	7 781	198
Ombygging-kommunehuset-2.etg.	0	0	161
Oppgradering Agresso til Milestone	0	300	362
Utviding av Framnes bustadfelt	0	1 526	224
Tur-/sykkelløype Åmli - Treungen	1 716	0	0
4 Utleigebustader - Flyktningar	4 100	8 240	0
4 omsorgsbustader - Omsorgssenteret	7 995	5	0
Oppgradering av Office	410	40	0
Vass- og avløpsledning - Eriksneset/Treungen Hyttegrend	0	660	0
Utbyggingsavtale - Felehovet nord, felt C	255	1 480	0
Anleggsbidragsavtale - Nordbø	0	0	254
Anleggsbidragsavtale - Felehovet Nord, Felt C	0	0	789
Nissedal renseanlegg - ny inntaksrist	0	300	0
Utviding av driftsovervakning - vatn og kloakk	0	1 000	0
Kommunal vassforsyning - Bjønnstjønn fjellgrend	270	1 380	0
Ladestasjon - Treungen	0	625	0
Anleggsbidragsavtale-Naurak, ø.del felt 1-kloakk	420	535	0
Svikkollen hyttefelt - vass- og avlaupsløysing	1 850	1 302	0
Utviding av VA-nettet i Nordbygda - Volline gard	0	1 000	0
Vassforsyning i Bjønnstjønn hyttegrend	4 100	0	0
Ånundsbuoddane-hovudgrøft og internnett	1 322	2 257	0
Prosjektering-hovudledning-Treungen-Kyrkjebygda	1 175	525	0
Personbil - flyktningstenesta	400	0	0
Rehabilitering - Oddane aldersbustader	750	0	0
Rehabilitering - bruer - kommunale veganlegg	1 000	0	0
Kleivvegen - Asfaltering	688	0	0
Kjøp/innløyising - Tomt Gaukås stasjon	200	0	0
Aktivitetspark - Kyrkjebygda oppvekstsenter	787	0	0

Sum fordelt**39 763****36 269****22 174**

Kommentarar til budsjettskjema 2B - investeringsprosjekt Bil – Flyktingtenesta:

Flyktingtenesta har til nå i stor grad nytta egne bilar. Dei kommunale tenestebilane er nytta når dei er tilgjengelige, men dei er ofte opptekne. Det er og til tider behov for meir enn 5-seters bil og dette gjer til at det vert tilrådd å kjøpe ein eigen bil til dette tenesteområdet. Med andre ord er det tale om ein personbil og ikkje varebil. Bruk av eigen bil her har ofte vist seg utfordrande m.a. då borna ofte har blitt bilsjuka, med dei konsekvensar dette har for bilen. I tillegg er det ikkje like lett å gjere privat bil tilgjengeleg i alle samanhengar når behovet oppstår. Dersom behovet skulle endre seg og bilen ikkje lenger er like aktuell til berre å bruke i tilknytning til flyktingar, kan den i så fall omdisponeras til bruk som felles tenestebil. På bakgrunn av at køyregodtgjersle på flyktingkapittelet vil bli redusert ved kjøp av eigen bil, er budsjettet blitt redusert med kr 25.000- Tilrådd sum avsett er kr 400.000. (lånefinansiert).

Rehabilitering – Oddane aldersbustad:

To av bustadene i denne 4-mannsbustaden er fullstendig øydelagt av vassinntrenging. Første tilbakemelding frå forsikringselskap er at dette ikkje faller inn under vår forsikringsdekning. Dette vil bli fulgt opp nærare. Men dersom kommunen må bære dette sjølv vil bustadane bli bygd opp att/rehabiliterert i høve til dagens krav m.a. i høve til universell utforming. Sum avsett er kr 600.000 eks. mva. (lånefinansiert).

Rehabilitering – bruer – kommunale vegar:

Det er gjennomført tilsyn på alle bruene på kommunale vegar. Dette tilsynet resulterte i ein rapport der det blei peika på skader/svakheter ved fleire av bruene på dei kommunale vegane. Skadeomfanget er stipulert til å koste kr 800.000 eks. mva.. (lånefinansiert).

Asfaltering Kleiv-vegen:

Det gjenstår nå berre nokre få kommunale vegar utan asfalt. Det er avsett kr 550.000 eks. mva. til asfaltering av Kleivvegen.

Kjøp/innløysing – Tomt Gauksås stasjon:

Jf. formannskapssak 140/17. Total sum i dette oppgjeret er kr 500.000. Verdi av tomt er skjønsmessig sett til kr 200.000. Resterande del av sum avsett til dette oppgjeret (kr 300.000) er sett av i driftsbudsjettet.

Aktivitetspark – Kykjebygda oppvekstsenter

Jf. kommunestyresak 80/17, blir det etablert eit nærmiljøanlegg ved ballbingen ved Kyrkjebygda oppvekstsenter. Anlegget blir bygd i samarbeid med Nissedal idrettsanlegg. Avsett sum er kr 787.000.

Overvåkingsanlegg – VA-anlegg:

Det vert tilrådd vidare utbygging av overvåkingsanlegget for VA-anlegg. Det har over fleire år blitt gjort ei satsing her. Denne utbygginga gjer til ei effektivisering av arbeidet med tilsyn/oppfølging av anlegga og responstid ved feil blir og ofte redusert. Med den utvidinga av anlegg som har vore dei siste åra, så ville konsekvensen nok gjerne vore ei ytterligere styrking av bemanning innafor VA om ein ikkje hadde satsa så sterkt på å bygge ut overvåkinga. Avsett sum kr 1.000.000 (lånefinansiert).

VA-Gautefall – Trinn 4 – Drangedal avløp:

Drangedal kommune vil nå setje i gang siste trinn i VA-Gautefall. Denne har blitt utsatt noko, men er nå blitt aktuell på bakgrunn av utbygging som skjer på Drangedal-sida. Dette prosjektet var ein del av opphavleg plan for utbygginga va VA på Gautefallheia. Kommunen

er dermed forplikta til å følge opp med sin del av prosjektet, som jf. fordelingsnøkkel er 46%. Totalprosjektet er budsjettert til 9. mill. Nissedal sin del er då kr 4.140.000 (lånefinansiert).

Overføring frå 2017-budsjettet:

Følgjande prosjekt er overføring av løyvingar frå 2017-budsjettet:

Miljøretta helsevern – skulebygg (kr 350.000), Skilting – vegnamn (kr 113.000), Utbyggingsavtale Naurak felt 1 (kr 112.000), Utbygging – Tveit skule – småskulen (kr 1.750.000), Tur-/sykkelløype Åmli-Treungen (kr 1.716.000), 4 utleigebustader – Flyktingar (kr 4.100.000), 4 omsorgsbustader (kr 7.995.000), Oppgradering av office (kr 410.000), Utbyggingavtale Felehovet Nord Felt C (kr 255.000), Kommunal vassforsyning Bjonntjønn fjellgrend (kr 270.000), Anleggsbidragsavtale Naurak ø.del felt 1 (kr 420.000), Svivkollen hyttefelt vass- og avlaupsløysing (kr 1.850.000), Vassforsyning i Bjonntjønn hyttegrend (kr 4.100.000), Ånundsbuoddane Hovudgrøft og internnett (kr 1.322.000), Prosjektering hovudleidning Treungen-Kyrkjebygdheia (kr 1.175.000).

2.7 Økonomisk oversikt – investeringsbudsjettet 2018

Budsjettskjema Økonomisk oversikt - Investering			
Tall i 1000 kroner	Budsjett 2018	Oppr. budsjett 2017	Rekneskap 2016
INNETEKTER			
Sal av driftsmidler og fast eiendom	-520	0	-74
Andre salsinntekter	-4 860	0	-3 922
Overføringer med krav til motyting	-8 746	-11 323	-3 868
Kompensasjon for meirverdiavgift	-3 113	-4 095	-1 200
Statlege overføringer	-1 033	-733	0
Andre overføringer	0	0	-73
Renteinntekter, utbytte og eigaruttak	0	0	0
Sum inntekter	-18 272	-16 151	-9 136
UTGIFTER			
Lønsutgifter	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0
Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal eigenproduksjon	40 791	28 907	23 156
Kjøp av tenester som erstattar kommunal eigenproduksjon	0	0	0
Overføringer	3 112	4 095	1 200
Renteutgifter, provisjonar og andre finansutgifter	0	0	0
Fordelte utgifter	-4 140	0	-1 489
Sum utgifter	39 763	33 002	22 867
FINANSIERINGSTRANSAKSJONAR			
Avdragsutgifter	340	301	332
Utlån	0	1 500	1 776
Kjøp av aksjar og andelar	520	475	465
Dekking av tidlegare års udekka	0	0	0
Avsetningar til ubundne investeringsfond	0	0	0
Avsetningar til bundne investeringsfond	0	0	1 370
Sum finansieringstransaksjonar	860	2 276	3 943
Finansieringsbehov	22 351	19 127	17 674
FINANSIERING			
Bruk av lån	-21 433	-18 351	-15 162
Mottekne avdrag på utlån	-340	-301	-246
Sal av aksjar og andelar	0	0	0
Overføringer frå driftsrekneskap	0	0	0
Bruk av tidlegare års udisponert	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	-475	-2 180
Bruk av ubundne investeringsfond	-578	0	-86
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0
Sum finansiering	-22 351	-19 127	-17 674
Udekka / Udisponert	0	0	0

2.8 Eigenbetalingar/avgifter 2018

ØKONOMIPLAN - EIGENBETALINGAR/AVGIFTER					
Tekst	B-2017	B-2018		Auke %	Auke Kr
Tomtepris komm. Bustadfelt (minstepris 50.000)					
Tilleggsareal pr. m2	20	20		0%	0
Husleige komm.hus pr. m pr. år	864	864		0%	0
Husleige Tannlege pr. m pr. år (avt.fest. reg.)	795	795		0 %	0
Kopiering pr. kopi (inkl. MVA)	2,00	2,00		0%	0
Gebyr etablererprøve for styrar serveringstad	400	400		0%	0
Foreldrebetaling barnehage pr. mnd.					
18 timer pr.veke / 19 t. Felle & Kyrkjebygda	1 325	1 410		6,4%	85
27 timer pr. veke / 28,5 t. Felle & Kyrkjebygda	1 875	2 000		6,7%	125
36 timer pr.veke / 38 t. Felle & Kyrkjebygda	2 410	2 570		6,6%	160
45 timer pr. veke / 47,5 t. Felle & Kyrkjebygda	2 730	2 910		6,6%	180
Kjøp av enkeltdagar	340	360		5,9%	20
Foreldrebet. barnehage pr. mnd.-inntekt u/3 G					
18 timer pr.veke	160	170		6,3%	10
27 timer pr. veke	215	230		7,0%	15
36 timer pr.veke	280	300		7,1%	20
45 timer pr. veke	360	385		7,0%	25
Foreldrebetaling skulefritid pr. mnd.					
0 - 3 timar pr. veke	400	420		5,0%	20
4 - 6 timar pr. veke	650	685		5,4%	35
7 - 12 timer pr.veke	950	1 000		5,3%	50
13 - 20 timer pr. veke	1 400	1 470		5,0%	70
Kjøp av enkeltdagar(t.d.dagar fram til skulestart/etter skuleslutt)	200	210		5,0%	10
Eigenbetaling kulturskulen pr. år	2 153	2 260		5,0%	147
Bading (pr. gong)					
Born	20	20		0,0 %	0
Vaksne (o/18 år)	40	40		0,0 %	0
Leige av lys-/lydutstyr					
Utleige av lysutstyr, liten pakke pr. time	300	300		0,0 %	
Utleige av lysutstyr, stor pakke pr. time	600	600		0,0 %	
Utleige av lydutstyr, liten pakke pr. time	300	300		0,0 %	
Utleige av lydutstyr, stor pakke pr. time	600	600		0,0 %	

Abonnementsordning for heimehjelp (pr. mnd.)				
Inntekt 0-2 G (fylgjer statlege maks.satsar)	200	205	2,5 %	0
Inntekt 2-3 G	515	530	2,9 %	15
Inntekt 3-4 G	1 025	1 055	2,9 %	30
Inntekt 4-5 G	1 535	1 580	2,9 %	45
Inntekt over 5 G	1 845	1 900	2,9%	55
Timebetaling for heimehjelp				
Timepris uavhengig av inntekt	215	220	2,3%	5
Tryggingsalarmar				
Tildeling/montering	0	0		0
Månadleg leige (via fasttelefon)	245	250	2,0 %	5
Månadleg leige (via mobiltelefon)	275	280	1,8 %	5
Leige av kommunale hjelpemiddel pr.mnd	0	0		0
Transport til/frå dagsenter/dagaktivitetar	50/25	50/25	0,0 %	0
Korttidsopphold inst. - Dagpris (fylgjer statlege maks.satsar)	80	80	0,0 %	0
Korttidsopphold inst. - Døgnpris (fylgjer statlege maks.satsar)	155	160	3,2 %	0
Kjøp av middag	60	65	8,3 %	5
Aldersbustader pr. mnd.				
Oddane 1	4 725	4 800	1,6%	75
Oddane 2, 2 høgda B14, A og B	4 620	4 695	1,6%	75
Oddane 2, underetasje, C og D	4 620	4 695	1,6%	75
Framnes II - Fredheim og Roheim	4 725	4 800	1,6%	75
Omsorgsbustader Pr. mnd.				
Omsorgssenteret	5 350	5 435	1,6%	85
Kåsa B, C, D.	5 930	6 025	1,6%	95
Kåsa bustad A, E	6 820	6 930	1,6%	110
Leigeinntekter pr. mnd.				
Framnes hovudleilighet (prøvebustad)	4 360	4 430	1,6%	70
Framnes hybelleilighet (prøvebustad)	2 310	2 345	1,5%	35
Dølali rekkjehus (prøvebustad)	4 620	4 695	1,6%	75
Larstun hybelhus A, B, C. (prøvebustad)	4 620	4 695	1,6%	75
Larstun hybelhus D (ikkje oppussa) (prøvebustad)	4 040	4 105	1,6%	65
Kåsa/Solli - Prøvebustad	6 300	6 400	1,6%	100
Solås – Prøvebustad	6 300	6 400	1,6%	100
Forstandarbustad	6 300	6 400	1,6%	
Flyktningbustad - Framnes/Tveitsund bustadfelt		6 750		
Vasstårnet	785	800	1,9%	15
Bu til turistinfomasjonen	1 500			
Lokstallen	1 000			
Auke husleige prøvebustader etter utløp av tidsavgrensa avtale	33 %	33 %		
Pelsdyrområde				
Leige pr.da pr. år - Vadmoen	435	435	0,0 %	0
Mila aktivitetssenter				
Leige laurdag/søndag eller baae dager.	1 685	1 715	1,8%	30
Tillegg for fredag kveld	665	675	1,5%	10
Vekedager/kveldar	665	675	1,5%	10
Vatn og avløp				
Heilårsbustad				

Vatn:					
Årsgebyr vatn abonnementsgebyr pr. år	1 900	1 900		0%	0
Årsgebyr vatn - forbruksgebyr pr. m3	12,00	12,00		0 %	0
Eingongsgebyr for tilknytning til vatn	7 500	7 500		0%	0
Avløp:					
Årsgebyr avløp – abonnementsgebyr pr. år	1 564	1 564		0%	0
Årsgebyr avløp – forbruksgebyr pr. m3	9,00	9,00		0 %	0
u/vassmålar vert rekna 200m3 forbruk i året					
Eingongsgebyr for tilknytning til avløp	7 500	7 500		0%	0
Fritidsbustad					
Vatn:					
Årsgebyr vatn abonnementsgebyr pr. år	1 900	1 900		0%	0
Årsgebyr vatn - forbruksgebyr pr. m3	12,00	12,00		0 %	0
Eingongsgebyr for tilknytning til vatn	60 000	60 000		0%	0
Eingongsgebyr for tilknytning til vatn – låg sats	15 000	15 000		0%	0
Avløp:					
Årsgebyr avløp – abonnementsgebyr pr. år	1 564	1 564		0%	0
Årsgebyr avløp – forbruksgebyr pr. m3	9,00	9,00		0 %	0
u/vassmålar vert rekna 100m3 forbruk i året					
Eingongsgebyr for tilknytning til avløp	60 000	60 000		0%	0
Eingongsgebyr for tilknytning til avløp – låg sats	15 000	15 000		0%	0
Næringsbygg og offentlege bygg					
Vatn:					
Årsgebyr vatn abonnementsgebyr pr. år	1 900	1 900		0%	0
Årsgebyr vatn - forbruksgebyr pr. m3	12,00	12,00		0 %	0
Eingongsgebyr for tilknytning til vatn	7 500	7 500		0%	0
Avløp:					
Årsgebyr avløp – abonnementsgebyr pr. år	1 564	1 564		0%	0
Årsgebyr avløp – forbruksgebyr pr. m3	9,00	9,00		0 %	0
u/vassmålar vert rekna 100m3 forbruk i året					
Eingongsgebyr for tilknytning til avløp	7 500	7 500		0%	0
Reinseanlegg over 50 PE	6 000	6 000		0%	0
Feiing					
Årsavgift feiing/tilsyn pr. pipe	664	220		-67%	-444
Ymse					
Tilskot private vegar. (K-faktor)	6	6		0,0 %	0
Timepris - Utleige teknisk personell	385	395		2,6 %	10

2.8.1 Renovasjon (Indre Agder og Telemark Avfallsselskap IKS)**Abonnement for husholdninger:**

Val av dunk til restavfall	Årleg gebyr eks. mva. 2017	Årleg gebyr eks. mva. 2018
140L dunk med henting kvar 3. veke	2 323,20	2 323,20
140L dunk med henting kvar 6. veke. (Berre for einslige alderspensjonistar)	1 822,40	1 822,40
240L dunk med henting kvar 3. veke	3 208,-	3 208,-
360L dunk med henting kvar 3. veke	4 041,60	4 041,60
Frådrag for heimekompostering med godkjent varmekompostbinge og avtale med IATA IKS	-294,40	-294,40
Årleg grunngebyr	1 084,-	1 084,-

Gebyr for hytter og fritidshus:**Kategori A:**

Hytter/koier med låg standard utan straum, utan vegsamband (over 2 km) og frå delt. Der bygningen ikkje er frå delt, kan det vere fellesløysing med hovudbruket når denne har hushald renovasjon.

Kategori B:

Spreidde hytter utanom felt og utan innlagt vatn og avløp. Frå flytte gardsbruk og hus som blir nytta som feriehus og som ligg einbølt (spreidd).

Kategori C:

Hytter i felt utan innlagt vatn og avløp.

Kategori D:

Hytter med høg standard, veg, vatn og avløp. Frå flytte hus med høg standard (veg, vatn, avløp).

Kategori E:

Hytter som er eigde av firma og institusjonar, hytter der føremålet er utleige og private hytter med bruksareal (BA) over 150m². Hytter med bruksareal over 300m² får dobbelt gebyr.

Kategori	Grunngebyr		Variabelt gebyr		Gebyr u/mva	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
A	614,00	614,00	198,00	197,50	812,00	811,50
B	614,00	614,00	395,00	395,00	1009,00	1009,00
C	614,00	614,00	790,00	790,00	1404,00	1404,00
D	614,00	614,00	1186,00	1185,00	1800,00	1799,00
E	614,00	614,00	1581,00	1580,00	2195,00	2194,00
E over 300m²	614,00	614,00	3162,00	3160,00	3776,00	3774,00

Avfallsbuer:

	2017	2018
Tilleggsgebyr for å nytte avfallsbu	77,50	77,50
Tilleggsgebyr i hyttefelt for å nytte avfallsbu	156	156
Ekstra nøkkel	260	260

Gebyr for slamtømming

Gebyr for slamtømming ekskl. mva:

For dei med fast avtale er gebyret årlig:

	2017	2018
Tømming av slamavskiljar 0 – 4 m ³ hus kvart år	1 716,80	1 716,80
Tømming av slamavskiljar 0 – 4 m ³ hus 2. kvart år	991,20	991,20
Tømming av slamavskiljar 0 – 4 m ³ 4. kvart år	565,60	565,60
Over 4 m ³ kjem eit tillegg pr. m ³ , egne priser		

Hus

	2017	2018
Ekstra tøming (0 – 4 m ³) . Gjelder alle Hus tankar pr. gang	2 902	2 902
Over 4 m ³ kjem eit tillegg pr. m ³	283,20	283,20

Hytte / Feriehus

	2017	2018
Etter bestilling (0 – 4 m ³) . Gjelder alle Feriehus-tankar	3 446,40	3 446,40
Over 4 m ³ kjem eit tillegg pr. m ³	463,20	463,20

2.8.2 Gebyrregulativ etter plan- og bygningslova, forureiningsforskrifta og matrikkellova

Gebyrregulativ for plan- og byggesaker og utsleppssaker

<u>Reguleringsplanar (område- og detaljregulering) pbl §12-1:</u>	2017	2018
Behandling av nytt planforslag med krav om planprogram	42 000	42 800
Behandling av nytt planforslag	29 800	30 400
Endring av plan som krev høyring, jf §12-14	14 900	15 200
Mindre vesentleg endring av plan, jf §12-14	4 200	4 300

<u>Dispensasjonar etter pbl §19:</u>	2017	2018
Dispensasjon som krev sentral høyring	4 800	4 900
Dispensasjon som krev lokal høyring	3 700	3 700
Dispensasjon som ikkje krev høyring	2 500	2 500

For dispensasjonar som og krev behandling etter jordlova, blir satsane redusera med jordlovsgebyret.

<u>Søknadspiktige tiltak etter pbl § 20-1:</u>	2017	2018
Søknad om deling (§ 20-1, m)	2 500	2 500
Søknadspikt med krav om ansvarlege føretak (§ 20-3), normal sats	11 000	11 400
Søknadspikt med krav om ansvarlege føretak (§ 20-3), låg sats:	2 400	2 500
Søknadspikt med krav om ansvarleg føretak (§20-3), 0-sats	0	0
Komplett søknad, rabatt på normal sats/låg sats	-1800/-900	-1800
Søknadspikt utan krav om ansvarlege foretak (§ 20-4)	2 400	2 500
Rammeløyve	4 800	4 900
Pr. igangsetjingsløyve	4 800	4 900

<u>Endringar:</u>	2017	2018
Endring som krev nytt vedtak i godkjent søknad	2 400	2 500

<u>Attestar og avskrifter</u>	2017	2018
Opplysingar etter lov om eigedomsmekling. (§3-6), minstesats: (tillegg etter brukt tid)	500	500
Utskriving av ferdigattest (§21-7), byggeløyve eldre enn 5 år	2 000	2 000

<u>Søknad om utsleppsløyve:</u>	2017	2018
Opp til 50 pe	3 000	3 100
Frå 50 pe og over	9 500	9 700

Gebyrregulativ etter matrikkellova

Oppretting av grunneigedom og festegrund	2017	2018
Areal 0-2.000 m ²	13 300	13 600
Areal frå 2.001 m ² – auke pr. påbyrja dekar	1 100	1 100

Matrikulering av eksisterande umatrikulert grunn	2017	2018
Pr sak uansett areal	3 900	4 000

Oppmåling av uteareal på eigarseksjon	2017	2018
For fyrste to eigarseksjonar areal 0-2.000 m ²		5 000
Pr. eigarseksjon over to		2 000
Areal frå 2.001 m ² – auke pr. påbyrja 1.000 m ²	1 100	1 000

Oppretting av anleggseigedom	2017	2018
Volum 0-2.000 m ³	6 000	6 100
Volum frå 2.001 m ³ – auke pr. påbyrja 1.000 m ³	500	500

Oppretting av matrikkeleining utan fullført oppmålingsforretning	2017	2018
Som i punkt om oppretting av grunneigedom og festegrund, matrikulering av eks. imatrikulert grunn, oppretting av anleggseigedom og registrering av jordsameige.		
Ved fullført oppmåling eit tilleggsgebyr	3 700	3 800

Grensejustering - Grunneigedom, festegrund og jordsameige	2017	2018
Areal 0 - 500 m ²	6 000	6 100

Grensejustering - Anleggseigedom	2017	2018
Volum 0 – 250 m ³	3 000	3 100
Volum 251 – 1.000 m ³	6 000	6 200

Arealoverføring - Grunneigedom, festegrund og jordsameige	2017	2018
Areal 0 – 100 m ²	4 600	4 700
Areal 100 – 250 m ²	6 900	7 000
Areal 250 – 500 m ²	9 400	9 600
Auke pr nytt påbyrja 500 m ²	500	500
Dersom grense(r) på eksisterande grunneigedom ikkje er koordinatbestemt, eit tilleggsgebyr på:	3 400	3 500

Arealoverføring - Anleggseigedom	2017	2018
Volum 0 - 500 m ³	3 900	4 000
Auke pr nytt påbyrja 500 m ³	500	500

Klargjering av eks. tomt der grensa ikkje er koordinatbestemt	2017	2018
For tomt inntil 8 000 m ² :	9 000	9 200

Klarlegging av eksisterande grense der grensa tidlegare er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning	2017	2018
For inntil to punkt	4 000	4 100
For overskytande grensepunkt, pr. punkt	300	300

Klarlegging av eksisterande grense der grensa ikkje tidlegare er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettar.	2017	2018
For inntil to punkt	6 900	7 000
For overskytande grensepunkt, pr. punkt	700	700

Privat grenseavtale	2017	2018
For inntil 2 punkt eller 100 m grenselengde	1 200	1 200
For kvart nytt punkt eller påbyrja 100 m grenselengde	100	100

(Vel billigaste alternativ for rekvirenten)

Utskriving av matrikkelbrev	2017	2018
Matrikkelbrev inntil 10 sider	190	175
Matrikkelbrev over 10 sider	380	350

(Endring av desse maksimalsatsane blir regulert direkte av Statens kartverk).

2.9 Noter

2.9.1 Budsjett for kraft- og næringsfond

KRAFTFOND - AVKASTNING/DISPONERING		
	Budsjett 2017	Budsjett 2018
90% av avkastning:	kr 1 460 000	kr 1 434 000
Avsett til næringsfondet (40%)	kr 649 000	kr 637 000
Næringsadministrasjon	kr 504 000	kr 577 000
Heimeside	kr 47 000	0
Lærlingar	kr 90 000	0
Tilskot private vegar/Fjoneferja	kr 170 000	kr 195 000
Søftestad Gruber – driftsutgifter		kr 25 000
Sum bruk:	kr 1 460 000	kr 1 434 000
Sum udisponert kraftfondsmedel:	kr 0	kr 0
NÆRINGSFOND - AVKASTNING/DISPONERING		
	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Renter næringsfond:	kr 3 000	kr 3 000
Avkastning frå kraftfond (40%)	kr 637 000	kr 637 000
Sum inntekter:	kr 640 000	kr 640 000
Tilskot Telemark Næringsfond	kr 59 000	kr 59 000
Tilskot Telemarksvegen	kr 25 000	kr 30 000
Medlemsskap Friluftsrådet Sør	kr 15 000	kr 15 000
Sponsing/annonse - Treungenfestival	kr 20 000	0
Næringstiltak (ansvar 1410 - politisk)	kr 188 000	kr 200 000
Næringstiltak (ansvar 1410 - rådmann)	kr 20 000	kr 23 000
Reiseliv/turisme (ansvar 1411)	kr 262 000	kr 262 000
Pelsdyrområde (ansvar 4432)	kr 10 000	kr 10 000
Tilskot sommarjobb ungdom (ansvar 1412)	kr 41 000	kr 41 000
Sum disponering:	kr 640 000	kr 640 000
Sum udisponert næringsfondsmedel:	kr 0	kr 0

2.9.2 Budsjetterte dekningsgrader

BEREKNING AV FINANSIELL DEKNINGSGRAD VATN OG KLOAKK BUDSJETT 2017-2020				
	2017	2018	2019	2020
Vassforsyning				
4610	1 276 000	1 593 000	1 593 000	1 593 000
4611	544 000	295 000	295 000	295 000
4612	853 000	872 000	872 000	872 000
4612	-300 000	-330 000	-330 000	-330 000
Indirekte kostnader	250 000	250 000	250 000	250 000
Sum driftskostnader	2 623 000	2 680 000	2 680 000	2 680 000
Sjølvkost-avskr.eigne anlegg	804 793	1 108 603	1 122 889	1 122 889
Sjølvkost-avskr. Fellesanlegg	1 165 868	1 170 093	1 170 093	1 170 093
Kalk.renter - egne anlegg	393 804	461 725	447 354	428 714
Kalk.renter - fellesanlegg	433 362	415 376	395 953	376 529
Gebyrgrunnlag	5 420 827	5 835 798	5 816 288	5 778 225
Gebyrinntekter	6 620 000	4 306 960	4 378 360	4 449 760
Overskot/underskot (minus)	1 199 173	-1 528 838	-1 437 928	-1 328 465
Finansiell dekningsgrad	122,12 %	73,80 %	75,28 %	77,01 %
Alternativ kostnad - fondsoppygging	101 085	100 026	77 063	55 381
R2016	1 300 257	-1 428 811	-1 360 866	-1 273 084
5 489 851				
Fond pr. 31.12.	6 790 108	5 361 297	4 000 432	2 727 348
Kloakk				
4611	544 000	295 000	295 000	295 000
4615	2 895 000	2 905 000	2 905 000	2 905 000
4615	-270 000	-270 000	-270 000	-270 000
4616	917 000	1 131 000	1 131 000	1 131 000
4616	-325 000	-430 000	-430 000	-430 000
Indirekte kostnader	350 000	350 000	350 000	350 000
Sum driftskostnader	4 111 000	3 981 000	3 981 000	3 981 000
Sjølvkost-avskr.eigne anlegg	690 350	770 350	784 636	784 636
Sjølvkost-avskr. Fellesanlegg	524 543	533 114	651 400	651 400
Kalk.renter - egne anlegg	226 648	231 539	222 783	209 758
Kalk.renter - fellesanlegg	223 554	251 627	276 157	265 344
Gebyrgrunnlag	5 776 094	5 767 630	5 915 976	5 892 138
Gebyrinntekter	4 009 000	4 066 720	4 124 440	4 182 160
Overskot/underskot (minus)	-1 767 094	-1 700 910	-1 791 536	-1 709 978
Finansiell dekningsgrad	69,41 %	70,51 %	69,72 %	70,98 %
Alternativ kostnad - fondsoppygging	129 009	102 366	75 078	47 261
R2016	-1 638 086	-1 598 545	-1 716 458	-1 662 716
8 655 153				
Fond pr. 31.12.	7 017 067	5 418 523	3 702 065	2 039 348

Både for vatn og kloakk er det lagt opp til eit gebyrnivå som gir underskot (bruk av fond). For vatn ser ein at fondet går frå 6,7 mill. til 2,7 mill. i løpet av planperioden. For kloakk er tala frå eit fond på 4 mill. ved inngangen av planperioden til 2 mill. ved utgangen av planperioden.

Dekningsgrader – andre sjølvkostområde	R2014	R2015	R2016	B2017	B2018
Feiing	100%	101%	102%	100%	100%
Byggesak	65%	95%	97%	124%	131%
Oppmåling	95%	109%	83%	108%	83%

3. Økonomiplan 2018-2021

3.1 Driftsbudsjett 2018-2021

Økonomiplanen er sett opp med ei forventa utvikling i åra 2019, 2020 og 2021, gitt dei føresetnader som ligg til grunn for budsjett 2018 og ei forventa utvikling av inntekter og utgifter i perioden. Oversikten over drift syner at ei vidareføring av driftsnivået i 2018 ikkje vil ha dekning innanfor forventa inntekter.

Økonomiplan 2018-2021

Økonomisk oversikt - Drift

Tall i 1000 kroner	2018	2019	2020	2021
DRIFTSINNTEKTER				
Brukarbetalingar	-7 099	-7 099	-7 099	-7 099
Andre sal- og leigeinntekter	-26 124	-26 424	-26 424	-26 424
Overføringer med krav til motytingar	-14 744	-14 144	-14 144	-14 144
Rammetilskot	-63 878	-64 566	-65 201	-65 443
Andre statlege overføringer	-12 147	-8 292	-4 748	-2 486
Andre overføringer	-3 105	-3 605	-3 605	-3 605
Inntekts- og formueskatt	-34 050	-34 450	-34 850	-35 250
Eigedomsskatt	-13 100	-13 200	-13 300	-13 400
Andre direkte og indirekte skattar	-7 884	-7 884	-7 884	-7 884
Sum driftsinntekter	-182 131	-179 664	-177 255	-175 735
DRIFTSUTGIFTER				
Lønsutgifter/sosiale utgifter	125 075	124 374	122 950	122 194
Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal produksjon	26 195	25 945	25 764	25 320
Kjøp av tenester som erstattar kommunal produksjon	7 247	7 247	7 247	7 247
Overføringer	19 584	18 384	17 784	16 784
Avskrivningar	9 417	9 417	9 417	9 417
Fordelte utgifter	-265	-265	-265	-265
Sum driftsutgifter	187 253	185 102	182 897	180 697
Brutto driftsresultat	5 122	5 438	5 642	4 962
EKSTERNE FINANSINNTEKTER				
Renteinntekter og utbytte	-1 514	-1 514	-1 514	-1 514
Gevinst finansielle instrument (omløpsmiddel)	0	0	0	0
Mottekne avdrag på lån	-20	-20	-20	-20
Sum eksterne finansinntekter	-1 534	-1 534	-1 534	-1 534

EKSTERNE FINANSUTGIFTER

Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter	2 480	2 402	2 262	2 111
Tap finansielle instrumenter (omløpsmiddel)	0	0	0	0
Avdragsutgifter	8 661	8 917	8 917	8 811
Utlån	30	30	30	30
Sum eksterne finansutgifter	11 171	11 349	11 209	10 952

Resultat eksterne finanstransaksjonar	9 637	9 815	9 675	9 418
--	--------------	--------------	--------------	--------------

Motpost avskrivningar	-9 400	-9 400	-9 400	-9 400
-----------------------	--------	--------	--------	--------

Netto driftsresultat	5 359	5 853	5 917	4 980
-----------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

BRUK AV AVSETNINGAR

Bruk av tidlegare års rekneskapsmessige mindreforbruk	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-2 043	0	0	0
Bruk av bundne fond	-5 550	-5 550	-5 550	-5 550
Sum bruk av avsetninger	-7 593	-5 550	-5 550	-5 550

AVSETNINGAR

Overføring til investeringsrekneskap	0	0	0	0
Dekking av tidlegare års rekneskapsmessig meirforbruk	0	0	0	0
Avsetnad til disposisjonsfond	0	0	0	0
Avsetnad til bundne driftsfond	2 234	2 234	2 234	2 234
Sum avsetningar	2 234	2 234	2 234	2 234

Rekneskapsmessig meir-/mindreforbruk	0	2 537	2 601	1 664
---	----------	--------------	--------------	--------------

Endring i rammetilskot/skatt er lagt inn jf. prognose motteke frå Telemarksforsking.

På integreringstilskot er tilskot knyt til einslige mindreårige fasa ut i når dei fyller 20 år. Elles bygger framskrivinga på sats i høve til busetjingsår og at ingen blir busett i planperioden.

3.2 Driftsbudsjett 2018-2021 – budsjettskjema 1A pr. konto

	2018	2019	2020	2021
Skatt på inntekter og formue (jf. prognose)	-34 050	-34 450	-34 850	-35 250
Ordinært rammetilskot (jf. prognose)	-63 878	-64 566	-65 201	-65 443
Skatt på eigedom (auke ved nybygg/påbygg)	-13 100	-13 200	-13 300	-13 400
Andre direkte eller indirekte skattar 2)	-7 884	-7 884	-7 884	-7 884
Andre generelle statstilskot (red. int.tilskot)	-12 147	-8 292	-4 748	-2 486
Sum frie disponible inntekter	-131 059	-128 392	-125 983	-124 463
Renteinntekter og utbytte 4)	-1 514	-1 514	-1 514	-1 514
Gevinst finansielle instrument	0	0	0	0
Renteutgifter jf. gjeldoversikt	2 480	2 402	2 262	2 111
Tap finansielle instrument	0	0	0	0
Avdrag på lån jf. gjeldoversikt	8 661	8 917	8 917	8 811
Netto finansinntekter/-utgifter	9 627	9 805	9 665	9 408
Til dekking av tidlegare års rekneskapsmessig meirforbruk	0	0	0	0
Til ubundne avsetningar	0	0	0	0
Til bundne avsetningar 5)	0	0	0	0
Bruk av tidlegare års rekneskapsmessig mindreforbruk	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetningar	-2 043	0	0	0
Bruk av bundne avsetningar 6)	0	0	0	0
Netto avsetningar	-2 043	0	0	0
Til fordeling drift	-123 475	-118 587	-116 318	-115 055

3.3 Driftsbudsjett 2018-2021 – endringar pr. rammeområde i planperioden

Endringar pr. rammeområde i planperioden	2019	2020	2021
Felles:			
Gjeldande ramme året før:	17 739 000	17 039 000	16 939 000
<u>Endringar i høve til forutgåande år:</u>			
Auke i konsesjonskraftinntekter	-500 000	0	0
Pott til komm. arb.marknadstiltak fjerna			-500 000
Erstatningsum Gaukås Stasjon utbetalt	-300 000		
Val	100 000	-100 000	100 000
Framlegg til ramme:	17 039 000	16 939 000	16 539 000
Skule:			
Gjeldande ramme året før:	25 953 000	25 607 000	25 247 000
<u>Endringar i høve til forutgåande år:</u>			
Heilårsvirkning red. 50% lærarstilling 1/8-18	-180 000		
Ekstra gruppe vår 2018 VO - avslutta	-166 000		
Norskopplæring flyktning Kyrkjebygda		-260 000	
Red. voksenopplæring		-100 000	
Framlegg til ramme:	25 607 000	25 247 000	25 247 000
Barnehage:			
Gjeldande ramme året før:	15 164 000	14 879 000	14 379 000
<u>Endringar i høve til forutgåande år:</u>			
To-språkleg assistent avslutta	-285 000		
Kapasitet Kyrkjebygda bhg. redusert att		-500 000	-500 000
Framlegg til ramme:	14 879 000	14 379 000	13 879 000
Kultur:			
Gjeldande ramme året før:	6 625 000	6 005 000	4 860 000
<u>Endringar i høve til forutgåande år:</u>			
Avslutning av eng. 40% flykt.konsulent	-120 000		
Reduksjon introduksjonsstønad	-500 000	-500 000	-1 000 000
Div. utg. ved deltaking intro.program. Red.		-125 000	
Miljøarbeider 60% avslutta		-220 000	
Reduksjon flyktningekonsulent		-300 000	-300 000
Framlegg til ramme:	6 005 000	4 860 000	3 560 000
Helse og habilitering:			
Gjeldande ramme året før:	24 229 000	24 829 000	24 829 000
<u>Endringar i høve til forutgåande år:</u>			
Brukar ut av refusjonsordning	600 000		
Framlegg til ramme:	24 829 000	24 829 000	24 829 000

Omsorg:

Gjeldande ramme året før:	24 128 000	24 128 000	24 128 000
---------------------------	------------	------------	------------

Endringar i høve til forutgåande år:

Framlegg til ramme:	24 128 000	24 128 000	24 128 000
---------------------	------------	------------	------------

Teknisk:

Gjeldande ramme året før:	10 719 000	10 119 000	10 119 000
---------------------------	------------	------------	------------

Endringar i høve til forutgåande år:

leigeinnt. 4 omsorgsbustader (lån gjort)	-300 000		
--	----------	--	--

Løyving tak kommunehus trekt attende	-300 000		
--------------------------------------	----------	--	--

Framlegg til ramme:	10 119 000	10 119 000	10 119 000
---------------------	------------	------------	------------

Plan:

Gjeldande ramme året før:	316 000	316 000	316 000
---------------------------	---------	---------	---------

Endringar i høve til forutgåande år:

Framlegg til ramme:	316 000	316 000	316 000
---------------------	---------	---------	---------

Sjølvkost VA:

Gjeldande ramme året før:	-5 350 000	-5 650 000	-5 650 000
---------------------------	------------	------------	------------

Endringar i høve til forutgåande år:

Inv. 2018 - renter/avdrag	-300 000		
---------------------------	----------	--	--

Framlegg til ramme:	-5 650 000	-5 650 000	-5 650 000
---------------------	------------	------------	------------

NAV:

Gjeldande ramme året før:	3 452 000	3 352 000	3 252 000
---------------------------	-----------	-----------	-----------

Endringar i høve til forutgåande år:

Effekt "Re-start"/Tiltak	-100 000	-100 000	0
--------------------------	----------	----------	---

Framlegg til ramme:	3 352 000	3 252 000	3 252 000
---------------------	-----------	-----------	-----------

Næring:

Gjeldande ramme året før:	500 000	500 000	500 000
---------------------------	---------	---------	---------

Endringar i høve til forutgåande år:

Framlegg til ramme:	500 000	500 000	500 000
---------------------	---------	---------	---------

Sum rammer:	120 931 000	118 726 000	116 526 000
--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

Til fordeling drift:	-118 587 000	-116 318 000	-115 055 000
-----------------------------	---------------------	---------------------	---------------------

Meirforbruk:	2 537 000	2 601 000	1 664 000
---------------------	------------------	------------------	------------------

3.2 Investeringsbudsjett 2018-2021

Det er ikkje planlagt nye investeringsprosjekt i åra 2018, 2019 og 2020.

3.3 Gjeldsoversikt 2018-2021

ØKONOMIPLAN - GJELDSOVERSIKT						
(tal i tusen)						
BANK	31.12.2018		2018	2019	2020	2021
Sp.B. Sør 2801.81.15524	2 694	avdrag	700	700	700	594
Lån slutt 2021		1,50 %	40	30	20	-
KBN 20140608	77 728	avdrag	4 318	4 318	4 318	4 318
Lån slutt 2036		1,50 %	1 166	1 101	1 036	972
Kommunekreditt 10950	7 500	avdrag	750	750	750	750
Lån slutt 2027		1,60 %	120	108	96	84
Husbank 11517108	1 509	avdrag	177	177	177	177
Lån slutt 2027		1,60 %	24	21	18	16
KLP 030413681	10 252	avdrag	1 000	1 000	1 000	1 000
Lån slutt 2029		1,60 %	165	148	132	116
Husbank 11520488 5	617	avdrag	12	12	12	12
Lån slutt 2037 (Ann.lån)		1,60 %	10	10	9	9
Husbank 11528910 0	676	avdrag	18	18	18	18
Lån slutt 2043		1,60 %	11	11	10	10
Husbank 11526181	564	avdrag	37	37	37	37
Lån slutt 2033		1,60 %	9	8	8	7
KBN 2015236	6 480	avdrag	240	240	240	240
Lån slutt 2045		1,50 %	97	94	90	86
KBN 2015363	5 831	avdrag	217	217	217	217
Lån slutt 2045		1,60 %	93	90	86	83
Husbank 11532062	696	avdrag	18	18	18	18
Lån slutt 2045		1,60 %	11	11	11	10
Husbank 11534951	2 922	avdrag	78	78	78	78
Lån slutt 2046		1,60 %	47	46	44	43
KBN 20160322	13 333	avdrag	476	476	476	476
Lån slutt 2046		1,50 %	200	193	186	179
KBN 20170403	28 810	avdrag	960	960	960	960
Lån slutt 2047		1,50 %	432	418	403	389
		avdrag	-	256	256	256
Nytt lån ultimo 2018	7 690	1,50 %	54	115	111	107
		-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-
Sum avdrag inv.			340	340	340	340
SUM AVDRAG (drift)			8 661	8 917	8 917	8 811
SUM RENTER (drift)			2 480	2 402	2 262	2 111
LÅNEGJELD	167 302		167 302	158 725	149 468	140 317

4. Handlingsdelen

Visjon for Nissedal kommune

NISSEDAL VIDARE.....

Hovudmål for Nissedal kommune:

- Nissedal kommune, ein kommune med folketal i vekst i alle delar av kommunen
- Nissedal kommune har god plass for alle og er eit trygt lokalsamfunn
- Kommunen driv eit aktivt og nyskapande næringsarbeid for eit allsidig og veksande næringsliv, til nytte og glede for fastbuande, hytteturistar og andre
- Kommunen legg dei lokale folkehelseutfordringane til grunn for planar, førebyggjande tiltak og tidleg innsats på alle område
- Aktivt kulturarbeid gir trivsel og identitet
- Innbyggjarane i Nissedal er stolte av kommunen sin
- Nissedal kommune legg krav til universell utforming til grunn ved all planlegging
- Nissedal kommune tilbyr tenester av høg kvalitet
- Barn og unge sine oppvekstvilkår er svært gode
- Kommunen sine levereglar er den viktigaste rettesnora for å nå utarbeidde mål
- Kommunen samverkar godt på tvers av fagområde og einingar i og utanfor kommunen.

Levereglar for Nissedal kommune:

Kommunestyret har vedteke følgjande levereglar for tilsette og politikarar i Nissedal kommune.

Vi skal vere:

- Rause
- Tydelege
- Opne og ærlege
- Oppgåveorienterte
- Imøtekomande og blide
- Stolte av arbeidsplassen og arbeidet vi utfører
- Samarbeidsviljuge og syne kvarandre resepekt og omtanke

4.1 Sentral leing

Kommuneplanen sine mål:

Sentral leing ser til at heile kommuneorganisasjonen jobbar i retning av og i tråd med kommunen sine overordna mål.

- Sentral leing samordnar dei tilboda kommunen gir, slik at innbyggjarane får best mogleg tilbod.
- Sentral leing samordnar dei ressursane kommunen rår over, slik at organisering, kompetanse og teknologi er best mogleg tilpassa dei behova kommuneorganisasjonen har.
- Sentral leing legg til rette for eit godt arbeidsmiljø i heile organisasjonen, som blir synleggjort gjennom effektive og gode tenestetilbod for alle.
- Sentral leing er pådrivar for vidare arbeid med å vere eit "trygt lokalsamfunn". I dette ligg både ei satsing på beredskapsarbeid frå sentral leing si side, og samstundes eit ønske om å følgje dei godkjenningane som ligg i ordninga "trygt lokalsamfunn".
- Sentral leing er pådrivar for at folkehelsearbeidet vert teke omsyn til i alle planar og einingar.
- Sentral leing syter for at fellesrådet får føreseielege rammevilkår å jobbe under.

Fokusområder

- Skape eit økonomisk handlingsrom
- Rullering av Kommuneplanen
- Folkehelse i all kommunal drift

Vidareføring av etablert drift:

Generelt

Gjennom heilskapleg tenking, på tvers av fag og organisering, skal dei kommunale tenestene vere av høg kvalitet.

Politisk nivå skal gjennom saker/informasjon/god dialog få eit godt grunnlag for å fatte vedtak, og gjennomføring av politiske vedtak skal skje så raskt som mogleg.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Halde fram med å vurdere den administrative organiseringa
- Revidere kommuneplanen sin samfunnsdel
- Få økonomiplanen i realistisk balanse
- Vurdere om gjeldande kommunstyrereglement er dekkande i forhold til kommunelova § 40 nr. 5.

Arbeidsgjevar-politikk

Kommunen skal vere ein god arbeidsplass i alle fasar av tilsette sitt arbeidsforhold.

Gjennom oppdaterte reglement, retningslinjer og rutinar skal kommunen ha ein tydeleg personalpolitikk, med fokus på eit godt samarbeid med tillitsvalde og vernetenesta.

Sentral leing har eit spesielt ansvar for at det vert gjennomført vernerundar og medarbeidarsamtalar, og at HMS er i eit skarpt fokus i heile organisasjonen.

Planmessig kompetanseutvikling og rekruttering skal sikre naudsynt kompetanse i organisasjonen.

Som IA-bedrift skal kommunen opplevast som ein inkluderande arbeidslivsbedrift som arbeider i retning av IA-avtalen sitt overordna mål: å førebygge og redusere sjukefråvær, styrkje jobbnærværet, betre arbeidsmiljøte og hindre utstøyting og fråfall frå arbeidslivet

Sjukefråværet var 4,86 % for heile kommunen i 2014. I 2016 var fråvære på 7,21%. Målsettinga for 2018 er å redusere fråværet til same låge nivå som i 2014.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Utgreie arbeidsretta, kommunalt tiltak for utsette grupper

Informasjon til publikum

Nissedal kommune skal vere i aktiv dialog med innbyggjarane og prioritere høgt å gje dei svar på dei spørsmål dei måtte ha. Aktiv bruk av heimesidene til kommunen og Facebook er eit viktig bidrag i denne samanheng.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

Regionalt samarbeid og utvikling

Nissedal kommune deltek i mange ulike samarbeid, både i form av etablert tenesteyting og meir utviklingsretta prosjekt. Kommunen skal vere ein aktiv part i det regionale samarbeidet i Vest-Telemark generelt, og i dei interkommunale samarbeida spesielt.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Utgreie felles nav-kontor med Kviteseid kommune

Risiko- og sårbarheit – beredskapsplanar

Gjennom ein samla beredskapsplan skal kommunen vere førebudd på hendingar og kriser som krev særskilde tiltak for å oppretthalde tenesteyting og/eller handtering av publikum, pårørande eller andre. Overordna risiko- og sårbarhetsanalyser skal til ei kvar tid vere oppdatert, og ligge til grunn for beredskapsplanen.

4.2 Fellestenesta

Kommuneplanen sine mål:

Fellestenesta skal prioritere service til publikum og tilsette.

Sentrale lovverk og planar med overordna fokus:

Kommunelova
Kommuneplanen
Økonomiplan, budsjett og handlingsprogram
Plan for kriseleiing og beredskap

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus i fellestenesta:

Kommunelova
Offentlegheitslova
Arkivlova
Forvaltningslova

Vidareføring av etablert drift:

Fellestenesta er ein stabsfunksjon som i stor grad yter interne tenester i organisasjonen, men også diverse tenester ut mot publikum. Fellestenesta er m.a. tillagt ansvar for arkiv og postrutinar, sentralbord og resepsjon, lønskantor, fakturering og innkrevjing, drift av heimeside, møtebehandling og saksdokument og merkantile personaloppgåver. Gjennom god kompetanse, heilheitleg perspektiv, fleksibel haldning og god dialog med resten av organisasjonen, skal fellestenesta bidra til at organisasjonen fungerer effektivt i dagleg drift.

Spesielle tiltak/endringar i 2018

- Innføring av ny versjon av faktureringsprogrammet, som betrar/effektiviserar arbeidet kring tilbodet om 12 terminar på eigedomsskatt/kommunale avgifter for dei som har efaktura og/eller avtalegiro. Ein vil då og marknadsføre dette tilbodet endå betre.
- Fullføre innføringa av heimelsregister og etablere gode rutiner for vedlikehald av etablert heimelsregister.
- Utvide mottaket av post/meldingar inn til kommunen til å omfatte fleire "kanalar" ("Svar inn" og meldingsteneste på heimeside).

4.3 Andre stabsfunksjonar

4.3.1 Ikt

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus innan ikt:

Personopplysningslova og personopplysningsforskrifta
Forskrift om IT-standarder i offentlig forvaltning
Norm for informasjonsikkerhet
Ikt-strategi for Vest-Telemark

Vidareføring av etablert drift:

Strategisk arbeid med ikt er organisert som stabsfunksjon. Dagleg drift av infrastruktur, rådgjeving og utviklingsarbeid vert i stor grad utført av ekstern tenesteleverandør, Aspit AS, i eit samarbeid med Fyresdal kommune og Seljord kommune. Ikt-strategi for Vest-Telemark legg opp til at mykje av dei strategiske vala innan ikt skal gjerast gjennom regionale prosjekt, der standardisering er ein overordna målsetnad. Nissedal kommune har ikkje ein eigen ikt-strategi.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Etablere ny avtale om ikt-drift, då dagens avtale opphøyrer 01.04.2018, herunder:
  - gjennomføre risiko- og sårbarhetsvurderingar både ut i frå informasjonstryggleik generelt, og for personvern spesielt
  - gjennomgang av lisens-strategi
- Deltaking i KS sin *finansieringsordning for digitaliseringsprosjekt* med kr 20 pr. innbyggjar
- Aktiv deltaking i arbeidet med ein felles digitaliserings-strategi i Vest-Telemark
- Sjå på avtale for telefoni, for å sikre oppetida på ein betre måte

4.3.2 Næring

Kommuneplanen sine mål:

Styrke og vidareutvikle lokalt næringsliv for å vere attraktiv for busetjing og reiseliv. Nissedal skal framleis vere ein Ja-kommune der ulike regelverk skal nyttast for å sjå moglegheiter – ikkje hindringar.

- Ha eit tettare samarbeid med næringsdrivande og frivillige lag og organisasjonar
- Leggje til rette for attraktive bustad- og næringsstomter/næringsareal i alle grender
- Arbeide for ei styrka identitetskjenne og merkevarebygging
- Vere aktiv i tilrettelegging av infrastruktur
- Vidareutvikle satsinga på reiseliv/turisme
- Leggje til rette for kompetanseheving lokalt
- Prioritere næringsutvikling basert på lokale ressursar

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus innan næring:

Strategisk næringsplan for Nissedal
Vedtekter for kraftfond og næringsfond
Strategisk næringsplan for Vest-Telemark 2011-2014, med vidareføring av felles satsingar
Samarbeidsavtale med Telemark fylkeskommune
Handlingsplan for kommunalt KMD-fond
Småkommuneprogrammet
Rapport frå bu- og næringsutvalet i Nissedal kommune

Vidareføring av etablert drift:

Næringsarbeid er eit utviklingsarbeid der satsingsområda er satt opp i kommuneplanen sine mål. Det jobbast tett opp mot næringsdrivande, lag og organisasjonar, bl.a. er næringskonsulenten sekretær for Nissedal næringslag. Det vert satsa på reiseliv/turisme og kommunen har som mål å ha eit godt samarbeid med grunneigarane og Agder Energi om Jettegrytene. Nissedal kommune er også vertskommunen for kommunesamarbeidet "Telemarksvegen", der arbeidet elles er lagt til eiga styringsgruppe.

Spesielle tiltak/endingar i 2018:

- Vidareføre By Region-programmet i samarbeid med kommunane i Vest-Telemark.
- Arbeide vidare med avklaring av ei eventuell vidare overtaking av tømmerrenna, samt eigarskap og ansvar.
- Vidareføre arbeidet med "Stedsutviklingsprosjekt" på Sommarsletta i samarbeid med eining for kultur.
- Framleis fokus på vitaliseringsprosessen av Telemarksvegen – lokal mat, kunst, kultur og attraksjonar. Arbeide vidare med attraksjonsprosjektet med særleg fokus på å auke verdiskapinga til aktørane langs og i tilknytning til Telemarksvegen.

4.4 Interkommunalt plankontor

Kommuneplanen sine mål:

All arealbruk skal støtte opp om, og utvikle gode bumiljø og arbeidsplassar.

- Kommunens planverktøy skal til ei kvar tid vere oppdatert.
- Kommunen skal dekke etterspurnad av aktuell kartfesta informasjon.
- Alle byggesaker skal behandlast innanfor kva lova set som maksimal frist.
- Kommunens hovudmål om folketalsvekst skal aktivt understøttast ved planlegging av gode bumiljø.
- Vidare bygging av fritidsbustader skal ha miljøperspektiv der nøkternhet i storleik og energi- og ressursbruk er berande element.
- Plantiltak som kan gje varige arbeidsplassar innan kompetanse og service skal prioriterast.
- Tryggleik og beredskap skal leggest til grunn i arealplanlegginga.

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus for plankontoret:

Plan og bygningslova
Naturmangfaldslova
Matrikkellova
Eigarseksjoneringslova
Forureiningslova
Kommuneplan, spesielt arealdelen
Kommunedelplanar
Reguleringsplanar

Vidareføring av etablert drift:

Heile plankontoret

Interkommunalt plankontor utfører lovheimla forvaltingsoppgåver innan arealplanlegging, kartfesting, oppmåling og byggesaksbehandling i kommunane Kviteseid og Nissedal. Plankontoret har for 2018 budsjettert med 5,45 årsverk. Drifta skal vere slik at målsetjinga om 100 % dekningsgrad for tenestene i størst mogleg grad blir oppfylt.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

Administrasjon og plan:

Arbeidsfelt: Kommuneplanar, reguleringsplanar, digitalt planregister, dispensasjonar frå plan, klagesaker, budsjett, fakturering, post, arkiv. Budsjetterte årsverk 2018: 1,20.

Spesielle tiltak/endingar i 2018:

- Aktiv bruk av heimesidene til kommunen ved at dei til ei kvar tid er oppdaterte.
- Vidareutvikle det digitale planregisteret, ajourhald av planar etter endingar.
- Rullere kommuneplanens arealdel.
- Oppstart revisjon av reguleringsplanen *Treungen nord*.
- Oppstart revisjon av reguleringsplanen *Framnes øvre*.
- Fullføre adressering/skilting i heile kommunen.

Kart og oppmåling:

Arbeidsfelt: Kartgrunnlaget og oppmåling etter matrikkellova. Budsjetterte årsverk 2018: 2,45.

Spesielle tiltak/endringar i 2018

- Ny FKB-C-kartlegging av spreiddbygd areal (Geovekstprosjekt)
- Internsal, innmåling av v/a-nett.
- Utarbeide tomtedelingsplanar for private.

Byggesaksbehandling:

Arbeidsfelt: Byggesaksbehandling og utsleppssøknader.
Budsjetterte årsverk 2018: 1,80.

Spesielle tiltak/endringar i 2018

- Kontroll av eventuelle avløpsutslepp i felt der det ikkje er lov med innlagt vatn, felt der kommunen kan tilby tilkopling til kommunalt nett blir prioritert.
- Oppfølging og kontroll av gjevne utsleppsløyve for avløpsvatn.
- Internt sal av tenester til eigedomsskatteprosjektet (taksering av alle nye skatteobjekt).

4.5 Nav

Kommuneplanen sine mål:

Som del av NAV-kontoret medverke til at folk kjem tilbake til arbeid.

- Kommunen skal medverke til å sikre økonomisk og sosial tryggleik og betre bu og levekåra for vanskelegstilte.

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus for Nav:

- Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen
- Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen
- Lov om folketrygd
- Forskrifter og retningslinjer frå Husbanken
- Samarbeidsavtale mellom NAV og oppfylgingstenesta i Telemark
- Samarbeidsavtale Lærekandidater og bruk av arbeidspraksis – NAV i Telemark og Telemark fylkeskommune
- Partnerskapsavtala med Nav Stat

Vidareføring av etablert drift:

NAV Nissedal yter kommunale og statlege tenester basert på partnerskapsavtalen mellom Nissedal kommune og den statlege delen av NAV. Den statlege delen av NAV har arbeidsgjevaransvar for dei tilsette, og kommunen har saman med den statlege delen av NAV ansvar for dagleg drift av kontoret. Kontoret har på midlertidig basis hatt stengt ein dag i veka - kvar onsdag. Denne dagen er sett av til sakshandsaming og møte. Tanken bak dette har vore at dette vil føre til raskare sakshandsaming og dermed eit betre tilbod til brukarane. Nav har eit godt samarbeid med andre einingar i kommunen.

Dei kommunale tenestene i NAV:

Sakshandsaming etter lov om sosiale tenester i arbeids- og velferdsforvaltninga. Dette er ein omfattande lov.

Formålsparagrafen lyder: «*Formålet med loven er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet.*»

NAV jobber i hovedsak med råd og rettleiing, samt vurdering av sosialhjelpssøknader. Lov om sosiale tjenester i NAV er eit «siste sikkerhetsnett». Det er ein skjønnsbasert lov. Det vil seie at den gjev folk rettar dersom dei fyller vilkåra for å få hjelp, men den gjev det og mogeleg for NAV å nytte skjønn og innvilge naudsynt hjelp utover dette. Dette gjer at ein har strenge krav til formell sakshandsaming.

Grunntanken med alt Nav gjer etter denne loven, er å hjelpe menneske til å klare seg sjølv. Sosialhjelp er meint å vere hjelp i ein overgangsperiode, og er ikkje dimensjonert for å leve på over lang tid. Nav opplever at ein ikkje alltid klarer å hjelpe folk vidare, og at dei over lang tid er avhengig av sosialhjelp. Nav forsøker å ha så god kvalitet på tenesta som mogeleg

innanfor sine rammer. Det er viktig å merke seg at NAV er heilt avhengig av resten av samfunnet. Nav kan for eksempel ikkje lage arbeid eller bygge bustader. Rettleiing og sakshandsaming av bustønad, tilskot og startlån frå Husbanken. Sakshandsaming av søknader om TT-kort, parkeringskort frå rørslehemma og fylgjekort. Utarbeiding og revidering av rusmiddelpolitisk handlingsplan. Tiltak for mennesker med rusproblem etter lov om kommunale helse- og omsorgstjenester, kapittel 10 som handler om tvangstiltak overfor rusmiddelavhengige. Desse problemstillingane vert teke opp i arbeidet med rullering av den rusmiddelpolitisk handlingsplanen. Det har vore eit tema i det tverrfaglege «Rusforum» om det er formålstenleg at dette ansvaret ligg hos NAV. NAV bidrar i kommunen sitt bustadsosiale arbeid på overordna nivå. Dette er eit viktig punkt for NAV, som i sitt daglege arbeid ser at det er behov for eit differensiert bustadtilbod i kommunen.

Spesielle tiltak/endingar for 2018

- NAV vidarefører tiltaket Restart. Målgruppe er brukarar med sosialhjelp som hovudinntektskjelde. Mål er arbeid eller utdanning. NAV har avtale med Kvito om gjennomføring av tiltaket. Sidan 01.06.2016 da tiltaket blei starta opp har 13 personer teke del i tiltaket. Av dei er 5 framleis i tiltaket, 1 person har flyttet til Grenland der vedkommande antageligvis har betre forutsetningar for å få seg jobb. Dei 7 andre blei vidareformidla til jobb (5), lærlingplass (1) og skole (1). Planen for 2018 er å bruke Restart også til å førebygge at brukarar blir sosialhjelps mottakarar der det er hensiktsmessig. Dette betyr at vi utvider målgruppa til personar utan ytelser eller med statlege ytelser frå NAV som står i fare for å være utan inntekt i nær framtid. Hovudmålgruppa er framleis personer som mottar sosialhjelp som hovudinntekt under 30 år, og så dei som er eldre.
- NAV skal bistå Flyktingetjeneste mykje tidligare med arbeidsretta rettleiing for å unngå at flyktingane ikkje har funnet vegen til arbeidsmarknad før Introprogrammet er omme. Det er oppretta eit samarbeid i Vest-Telemark mellom NAV-kontorane og dei respektive flyktingetjenestene for å ble betre på det.
- Kvalifiseringsprogram. Plassen i Kvalifiseringsprogram har vært ledig over 1,5 år. NAV har intensjonen til å besette den plassen i 2018.

4.6 Andre interkommunale samarbeid

4.6.1 Interkommunalt landbrukskontor for Nissedal og Kviteseid

Kommuneplanen sine mål:

Styrke og vidareutvikle lokalt næringsliv for å vere attraktiv for busetjing og reiseliv. Nissedal skal framleis vere ein Ja-kommune der ulike regelverk skal nyttast for å sjå moglegheiter – ikkje hindringar.

- Ha eit tettare samarbeid med næringsdrivande og frivillige lag og organisasjonar
- Leggje til rette for attraktive bustad- og næringsstomter/næringsareal i alle grender
- Arbeide for ei styrka identitetskjennele og merkevarebygging
- Vere aktiv i tilrettelegging av infrastruktur
- Vidareutvikle satsinga på reiseliv/turisme
- Leggje til rette for kompetanseheving lokalt
- Prioritere næringsutvikling basert på lokale ressursar

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus for landbrukskontoret:

Jordlova
Skoglova
Konsesjonslova
Landbruksplan for Vest-Telemark
Landbruksplan for Nissedal 2014-2017

Vidareføring av etablert drift:

Heile landbrukskontoret

Dei kommunale oppgåvene innan landbruksforvaltning, miljø og viltforvaltning utførast av interkommunalt landbrukskontor for kommunane Nissedal og Kviteseid. Kontoret er organisert administrativt i eining for samfunnsutvikling og teknisk drift i Kviteseid kommune, og er lokalisert på kommunehuset i Kviteseid. Med høg kompetanse skal landbrukskontoret bidra til at landbruket i kommunane medverkar til utvikling og verdiskaping, samtidig som ein tek vare på miljøet og kulturlandskapet. Landbruket er ein viktig del av aktiv bygdeutvikling som sikrar busetjing og næringsutvikling og gode levekår.

Landbrukskontoret sine tenester og innsats er i stor grad styrt gjennom lovverk og eigen landbruksplan for Nissedal og landbruksplanen for Vest-Telemark.

Spesielle tiltak/endingar for 2018

- Oppfølging av pelsdyrnæringa
- Følgje opp endra søknads- og kontrollrutinar for skogbruket i samsvar med krav frå Fylkesmannen i Telemark

Viltforvaltning

Kommunen har utarbeidd eigen forvaltningsplan for hjortevilt. Planen skal rullerast i 2018. Den praktiske delen av forvaltninga skjer i Nissedal villag, som er grunneigarane sitt organ. Kommunen har ansvar for dei «offentlege» interessene knytt til forvaltninga og ansvaret for ettersøk av skada hjortevilt, og skadefelling.

Spesielle tiltak/endingar for 2018

- Ajourføre eigedomsoversikten for alle jaktlaga / valda i kommunen

Miljø

Kommunen har delteke i eit prosjekt saman med fylkeskommunen, nabokommunar og andre samarbeidspartnarar i vassområda våre. Prosjektet er avslutta og det er utarbeida ein regional plan med tiltaksprogram for heile vassregionen Agder. Kommunen skal følgje opp arbeidet i handlingsplanen og tiltaksprogrammet for vassområdet Nidelva

4.6.2 Kommunerevisjonen og kontrollutvalssekretariatet

Nissedal kommune løyser sine behov for revisjon og kontrollutvalssekretariat ved å vere medeigar i Telemark kommunerevisjon Iks og Telemark kontrollutvalssekretariat Iks. Kommunestyret har vald ordførar som representant i representantskapet til Telemark kommunerevisjon Iks og Telemark kontrollutvalssekretariat Iks.

Spesielle tiltak/endingar i 2018**4.6.3 Renovasjon**

Dei kommunale renovasjonstenestene er organisert i Indre Agder og Telemark Avfallsselskap Iks (IATA), i samarbeid med kommunane Åmli, Nome og Drangedal. Selskapet er styrt gjennom eigne vedtekter, eige styre og dagleg leiar. Kommunestyret vel utsendingar til representantskapet, som er selskapet sitt høgste organ, og styrerepresentant.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Avklaring/samkøying av rutinar når eigarkommunane har overteke fakturering av renovasjonsgebyr.

4.6.4 Vest-Telemark brannvernssamarbeid

Det kommunale ansvaret for brann- og ulykkeberedskap, forebygging og feiing er organisert som eit Iks i Vest-Telemark, lokalisert i Høydalsmo. Kommunen har likevel ansvar for beredskapsmateriell og arbeidsgjevaransvar for utrykkingsmannskapa. Selskapet er styrt gjennom selskapsavtale, eige styre og dagleg leiar (brannsjef). Kommunestyret vel utsendingar til representantskapet som er selskapet sitt høgste organ, og styrerepresentant.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

4.7 Eining for skule

Kommuneplanen sine mål:

Grunnskulen gir alle elevane eit godt og trygt lærings- og oppvekstmiljø, der ein i undervisninga tek omsyn til den einiskilde elev sine føresetnader og har høge forventningar til alle elevane sine læringsresultat. Skulen skal i første rekkje vere ein opplæringsinstitusjon der undervisninga byggjer på Opplæringslova med forskrifter og læreplanverket for Kunnskapsløftet.

- Alle elevar har eit godt og inkluderande *læringsmiljø*. Med læringsmiljø meiner ein dei samla kulturelle, relasjonelle og fysiske forholda på skulen som har betydning for elevane si læring, helse og trivsel.
- Opplæringa skal ha *tilpassa opplæring i fellesskapet* og *tidleg innsats* som to av dei viktigaste verkemidla for å syte for at alle elevane utviklar sitt fulle potensial.
- Skulen skal drive systematisk og målretta trening i dei fem grunnleggande dugleikane; lesing, skriving, rekning, munnleg tale og bruk av digitale verktøy.
- Skulen skal ha høge forventningar til kvar einiskild elev sine resultat og prestasjonar.
- Kvaliteten på skulen, både når det gjeld undervisning, materiell og bygningar skal liggje over gjennomsnittet for landet.
- Opplæringslova pålegg kontinuerleg utviklingsarbeid i skulen. Målet med utviklingsarbeidet i Nissedalskulen skal vere å endre og utvikle læraren sin praksis i klasserommet slik at elevane oppnår eit så godt læringsutbytte som mogleg.
- Nissedalskulen skal samarbeide godt med Vest-Telemark PPT til det beste for elevane sitt læringsresultat, både på system- og individnivå.
- Elevane får kunnskap om lokal kultur, tradisjon og næringsliv slik at dei får lyst til å busetje seg i kommunen.
- Nissedalskulen skal samarbeide godt med barnehage, kultur, helsetenester, barnevern, politi og andre institusjonar.
- Skulefritidstilbodet skal vere kjenneteikna av å understøtte skulen sitt arbeid med elevane si faglege, personlege og sosiale utvikling.
- Nissedal kommunale vaksenopplæring skal syte for opplæring i norsk og samfunnskunnskap for fleirspråklege etter introduksjonsloven.
- Vaksne utan fullført grunnskuleutdanning skal få opplæring slik at dei kan ta grunnskuleeksamen.

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus innan eininga:

Opplæringslova med forskrifter
Plan for overgang barnehage - skule
Plan for utvikling av læringsmiljøet

Vidareføring av etablert drift:

Heile eininga

Eining for skule omfattar grunnskule, SFO og vaksenopplæring.

Eininga samarbeider tverrfagleg med helsestasjon, barnehage, flyktingetenesta, kultur og Vest-Telemark PPT

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Barnehagetilsyn
- Sak til kommunestyret om ev nye behov og kostnad til vidareutdanning for lærarar i før dispensasjonen på 10 år er over
- Førebu kommuneplanen for neste planperiode

Grunnskule

Nissedal kommune har ein desentralisert skulestruktur med barnetrinn på Fjone, i Kyrkjebygda og i Treungen. Ungdomsskulen er felles og ligg i Treungen. Kyrkjebygda og Fjone skular er to-delte 1-7 skular, medan Tveit skule/Nissedal ungdomsskule er ein fulldelt 1-10 skule.

Kvar skule er leia av ein rektor. Einingsleiar for skule er skulefagleg ansvarleg. Tenesteinnhald, satsingsområde og utviklingsarbeid vert utarbeidd gjennom jamlege felles rektormøte. Kvar skule sin årsplan skal bygge på dei felles satsingsområde.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- "Vurdering for læring:
Skulebasert leiing. Skuleleiarane skal ha kunnskap om kvar elev si læringsutvikling.
Aktuelle metodar: Pedagogisk vandring, refleksjon i kollegiet og resultatsamtalar med lærarane dannar grunnlag for den tilpassa opplæringa.
Skuleeigar: Ha kunnskap om korleis rektorane arbeider med elevane si læringsutvikling. Metode: Rektorvandring, tema i rektormøte.
- Implementere "Plan for tidleg innsats" saman med einingane for barnehage, helse, eining for kultur og habillitering
- Vidareføre styrking til norskundervisning for minoritetsspråklege elevar.
Tiltak: Rettleiing av NAFO (Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring)
Mål: Alle tek lærarar ansvar for norskopplæring av minoritetsspråklege elevar.
- Leggje til rette for flyktingar/min.språklege elevar ved Kyrkjebygda oppvekstsenter
- Oppgradere læreverk i skulane
- Delta i felles skuleutviklingsprosjekt i Vest-Telemark
- Plan for heim/skulesamarbeid; jf. kommunal planstrategi for inneverande periode.
- Halde IKT-parken oppdatert
- Kutte kr 226 000 i lønsbudsjett med 5/12 i 2018
- Spare kr 50 000 på driftsbudsjett ila 2018
- Mottak av flyktingar på Kyrkjebygda oppvekstsenter frå 1.1.2018
- Tilsette lærar i grunnleggande norsk ved Kyrkjebygda oppvekstsenter i samband med mottak av flyktingar, tilsvarande inntil 38,5 stilling.
- Utgreie ei auke av rammetimetale i barneskulen (1-7 trinn).
- Utgreie tiltak for auka fysisk aktivitet i Nissedalsskulen.
- Utgreie standard og kapasitet ved Nissedal ungdomsskule.
- Utarbeide plan for IKT i Nissedalsskulen.

SFO

Nissedal kommune tilbyr skulefritidsordning (SFO) på Tveit skule, Fjone skule og Kyrkjebygda oppvekstsenter. I tillegg vert det gjeve tilbod på Felle, men då som eit redusert tilbod organisert gjennom Felle barnehage. SFO-tilbodet skal minimum fylgje skuleruta. Tilbodet utanom skule-ruta skal tilpassast etterspurnaden og skal organiserast ved den skulen med flest søkjararar.

SFO i Nissedal skal gje eit kvalitativt godt tilbod om sunn mat, fysisk aktivitet og sosial kompetanse, men samstundes ha respekt for barns leik og fritid.

Det tilbys gratis leksehjelp i SFO.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Evaluere kvaliteten i SFO
- Kompetanseheving i tråd med funn i punkt over
- Auke gebyra i SFO med 5 %

Vaksenopplæring

Vaksenopplæring omfattar å gje gratis undervisning i norsk og samfunnskunnskap til dei som i fylgje introduksjonslova har rett eller plikt til det. Undervisninga for flyktingane er lokalisert på Kåsa.

Elevar som ikkje har rett på gratis norskopplæring, får tilbod om undervisning mot betaling, dersom det er kapasitet.

Det vert gjeve undervisning til vaksne etter opplæringslova § 4A.2: *Rett til spesialundervisning på grunnskolems område*. Undervisninga foregår på Mila og som heimeundervisning.

Vaksenopplæringa har plikt til å gi *Opplæring til voksne med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon(ASK)* ved behov (opplæringslova § 4A-13)

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Lokale: Lokala til vaksenopplæring på Kåsa har har begrensa areal. Det kan bli utfordringar med plass når me får i alt 10 nye elevar skuleåret 2017/18. Me vil, så langt råd, forsøke å få plass i eksisterande lokale.
- Nissedal kommune blir prøvestad for norsk og samfunnskunnskap
Tidlegare har våre elevar reist til nabokommunar for å avleggje prøve i norsk og samfunnskunnskap. Dette vil dei slippe når me sjølve tek ansvar for prøvene.
Ein lærar ved VO blir sertifisert i høve innføringa.

Kompetanseutvikling

- Grunnskule:
Vidareutdanning i basisfaga.
Moglegheit for vidare deltaking i KS sitt leiarprogram for å rekruttere til leiing i skulen
Leiarutdanning: Ein av leiarane ved Tveit skule fortsett med si masterutdanning i skuleleiing.
- Vaksenopplæringa:
Delta på årelg fagkurs med IMDI i Telemark.
Delta i VO-nettverk i Telemark
Norsk for minioritetsspråklege elevar (Vidareutdanning)

4.8 Eining for barnehage

Kommuneplanen sine mål:

Nissedal kommune gir eit godt barnehagetilbod til alle som ønskjer det.

- Sikre full barnehagedekning.
- Satse på kompetanseutviklingstiltak for dei tilsette for å betre kvaliteten på det pedagogiske innhaldet i barnehagane.
- Sikre at barnehagen blir ein arena for første steg i eit livslangt læringsperspektiv.
- Sikre godt samarbeid og god samanheng i overgang frå helsestasjon og mellom barnehage og skule.
- Leggje til rette for ein barnehage som gir eit godt fagleg og sosialt grunnlag.
- Sikre at barnehagane fangar opp barn som har behov for særskilt oppfølging og tilrettelegging, uavhengig av årsak (tidleg innsats).
- Leggje til rette for godt samvirke mellom barnehage, skule, kultur og heim slik at barna kjenner seg heime i bygda dei bur i.
- Leggje vekt på brukarane sine behov ved planlegging og organisering av barnehagetilbodet som eit viktig middel for å få nye innbyggjarar til kommunen.

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus innan eininga:

Lov om barnehage

Rammeplan for barnehagar

Felles språkplan for alle barnehagane (intern)

Plan for tidleg innsats – samarbeid med skule, barnevernstenesta, helsesyster, PPT og psykisk helse (intern)

Vidareføring av etablert drift:

Heile eininga

Kommunen har ein desentralisert barnehagestruktur med barnehagetilbod i Treungen, Haugsjåsund, Kyrkjebygda og Felle.

Kommunen har eitt hovudopptak i året. Hovedopptaket skjer i mars,- og det er i samband med dette at retten til barnehageplass vert gjort gjeldande.

Kommunen vil så langt som råd gje tilbod til barn fortløpande gjennom året.

Føresette kan velje mellom 2, 3, 4 og 5 dagars tilbod.

Barnehagane stengt to veker i juli.

Barnehagen i Treungen gir tilbod i romjola og virkedagane mellom palmesøndag og skjærtorsdag dersom det er behov. Dette gjeld for alle barna i barnehagane i kommunen.

Det er utarbeida felles satsingsområde for alle barnehagane. På bakgrunn av dette utarbeider kvar barnehage sin eigen årsplan.

Kompetanseheving skal fokusere på satsingsområda.

Barnehagane samarbeider tverrfagleg med helsestasjon, skule, ppt og barnevernstenesta.

Spesielle tiltak/endingar i 2018:

- Arbeide med implementering av ny rammeplan
- Gjennomføre endingar i opningstida i barnehagane i samband med jul og påskehøgtida
- Vidareføre intern opplæring for assistentane og fagarbeidarane
- Implementere "Plan for tidleg innsats" saman med einingane for skule, helse og habilitering og eining for kultur.
- Jamleg oppdatering til politisk nivå om evt. ventelister i barnehagane.

Treungen barnehage

Godkjent for 60 plassar, der 36 (18 born) er i eiga småbarnsavdeling (1-3 år).
3-5 årsavdelinga har 24 godkjente barnehageplassar.
Opningstida er 07.15-16.45.

Spesielle tiltak/endingar i 2018:

Kyrkjebygda barnehage

Godkjent for 20 plassar.
Opningstida er 07.15-16.45.

Spesielle tiltak/endingar i 2018:

- Utvide barnehage tilbudet med inntil 12 nye barnehageplassar i 2018. Finne gode midlertidige løysingar.
- Auke personalressursen med minst to årsverk

Haugsjåsund barnehage

Godkjent for 20 plassar.
Opningstida er 07.15-16.45.

Spesielle tiltak/endingar i 2018:

Felle barnehage

Godkjent for 18 plassar.
Opningstida er 07.00-16.30.

Spesielle tiltak/endingar i 2018:

4.9 Eining for kultur

Kommuneplanen sine mål:

Skape eit rikt og variert kulturliv for alle og la dette bli ei av drivkreftene til ein positiv auke i folketalet i Nissedal.

- Kulturtilboda i kommunen skal femne alle og gi auka trivsel.
- Mangfaldet av kultursatsinga vert organisert av eining for kultur som i sitt arbeid stimulerer til samarbeid mellom lag, organisasjonar og andre til eit rikt og yrande kulturliv som verkar samlande på alle i kommunen.
- Kommunen sitt folkehelsearbeid legg til rette for fysisk aktivitet for alle i samarbeid med lag og organisasjonar.
- Kommunen gjer aktiv bruk av utvalde kulturminne for å fremje innbyggjarane si kjensle av identitet og tilhøyr og attraktiviteten som reisemål.
- Nissedal kulturskule skal bli eit kulturelt ressursenter der kulturskuletilboda er varierte, kreative og tilrettelagde for den einskilde elev.
- Nissedal folkebibliotek skal vere eit samlingspunkt for alle og stimulere til leselyst i alle aldrar.
- Nissedal ungdomsråd skal vere aktivt og engasjerande, og jobbe for at ungdom vil kome til Nissedal etter endt utdanning.
- Nissedal kommune skal bli oppfatta som ein føregangskommune for bruk av nynorsk.

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus innan eininga

Lov om offentlege styresmakters ansvar for kulturverksemd (kulturlova)

Lov om folkebibliotek

Kommunedelplan for idrett og friluftsliv

Vidareføring av etablert drift:

Heile eininga

Kultur er eit vidt teneste-spekter samstundes som dei enkelte tenestene er relativt små i Nissedal kommune. Dei mest konkrete tenestene vert omtala nedanfor.

Spesielle tiltak/endingar i 2018:

- Gjennomføre utarbeiding av turrsti på den gamle toglina, frå Treungen sentrum til Åmli kommune, samt opparbeide den universelt utforma stien sør for Fjonevegen som ikkje er ein del av den gamle toglina. Dette er ein del av ein heilskapeleg plan for området sentrum/Sommarsletta, og fyrste del av den universelt utforma stien.
- Høgt fokus på å løyse oppgåver knytt til flyktning på tvers av einingar, slik at tenesten som blir gjett blir så god som mogleg.
- Gjennomføre kulturminneplan
- Vere med i planlegging og oppfylgning av bygging av tomannsbustad i sentrum.
- Fokus på folkehelseiltak i planlegging av arrangement og aktivitetar. Høgt fokus på samspel mellom dei ulike einingane og dei frivillige.
- Legge til rette for eit etablert samarbeid med friviligsentralen, med fokus på magasinet 60+.

Fritidsklubb

Fritidsklubben er open 2 dagar i veka, og skal vere inkluderande for alle i målgruppa 8. klasse til 18 år i heile kommunen. Ungdommen skal i stor grad vere med å utforme aktivitetssinnhaldet.

Spesielle tiltak/endingar i 2018:

- Ein ser at arbeid med integrering er svært viktig i ungdomsklubben. I 2018 vil ein ha eit spesielt fokus på dette gjennom ulike aktivitetar.
- Fritidsklubben open kvar fredag og tiltaket blir evaluert før årsskifte.

Kino

I samarbeid med Bygdekinoen er det kinoframsying kvar 14.dag i kinosalen på Fleirbrukshuset. Det er Bygdekinoen som bestemmer programmet og har billettinntektene, så kommunen si oppgave er å legge lokale til rette og profilere kinotilbodet.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Ein ynskjer å ha meir fokus på å reklamere for bygdekinoen og få enno fleire til å gå på kino

Bibliotek

Nissedal folkebibliotek er eit kombinasjonsbibliotek lokalisert saman med Nissedal ungdomsskule. Det er ope for publikum 2 dagar i veka, medan skulen kan nytte det ved behov. Dagsaktuell litteratur, enkeltarrangement og god profilering er tiltak for å nå mål om å vere eit samlingspunkt for stimulering til leselyst i alle aldrar. Biblioteket skal delta aktivt i tverrfagleg arbeid saman med barnehage og skule.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Satse på biblioteket som ein naturleg samlingsstad for kommunens innbyggjarar i tråd med lov om folkebibliotek.
- Sjå på utvida tilbod ved biblioteket i samarbeid med frivillige lag/org.

Spelemidlar – kommunalt tilskot

Gjennom tett samarbeid med idrettsrådet skal kommunen kvart år prioritere spelemiddelsøknadar som kjem inn. Dette skjer gjennom å rullere handlingsdelen i kommunedelplan for idrett og friluftsliv kvart år.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Legge til rette for eit godt samarbeid mellom søkjarar på spelemidlar i kommunen og legge til rette for ein god og berekraftig anleggsutbygging.

Ålmenne kulturtiltak/arrangement

Tett samarbeid med skulane om den lokale delen av Den kulturelle skulesekken (DKS). Dele ut prosjekt- og kulturmidlar med fokus på barn og unge. Enkelt-arrangement.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Kulturarrangement i Fleirbrukshuset, ha som mål å ha 2 større kulturarrangement i tillegg til fleire små arrangement i løpet av 2018.
- Legge til rette for arrangement for eldre og born i barnehagen gjennom å legge til rette for det og nytte midlar frå Fylkeskommunen til dette føremålet.

Kulturvern og –samlingar Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Starte arbeidet med Kulturminneplan.
- Jobbe meir aktivt for å marknadsføre bygdebøkene kommunen har for sal.

Kulturskule

Kulturskuletimen vert lagt til rette slik at det er så lett som mogleg for den einskilde elev å møte opp. Timen vert lagt rett etter skuleslutt på tysdagar og kvar skule i kommunen får tilbodet på sin skule. Kulturskulen skal arrangere minst 2 konsertar i året der kvar elev kan vise fram kva den har jobba med. Kulturskulen arrangerer UKM i samarbeid med ungdomsklubben.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Ha 2-3 konsertar i 2018, med fokus på at alle er med og alle føler meistring ved å framføre noko.

Ungdomsrådet

Nissedal ungdomsråd er knytt til fritidsklubben, men har ikkje vore særleg aktivt i fleire år.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Ungdomsrådet vert etablert og får faste møtepunkt.
- Ungdomsrådet lagar eitt arrangement i samarbeid med ungdomsklubben
- Ungdomsrådet deltek aktivt i styringa av fritidsklubben.

Flyktingetenesta:

Legge til rette for ei god integrering og gjere dei nye innbyggjarane så sjølvhjelpne som mogleg, så raskt som mogleg. Dette må gjerast gjennom god planlegging og godt samarbeid mellom dei ulike tenesteytingane i kommunen. Spesielt må ein legge vekt på eit godt samarbeid med vaksenopplæringa.

Spesielle tiltak/endingar 2018:

- Jobbe med integrering av dei tre nye familieane som kom i november 2017.10.12. Vere med og bistå ved oppføring av 2 tomannsbustaden i sentrum.
- Jobbe for at vi har ei god integrering i kommunen

4.10 Eining for helse og habilitering

Kommuneplanen sine mål:

Nissedal kommune har tryggje helse- og omsorgstenester som legg grunnlaget for god livskvalitet i alle livets fasar.

- Kommunen skal ha eit heilskapleg perspektiv. Oppgåvene skal løysast i tverrfagleg samarbeid utover eiga avdeling, eining og den kommunale organisasjonen der dette er tenleg både med tanke på samhandlingsreforma, folkehelse og forvaltning av ressursar.
- Kommunen gir eit dekkjande, fagleg forsvarleg og effektivt tilbod av helse- og omsorgstenester med utgangspunkt i lokale behov. I dette ligg at kommunen til ei kvar tid har tilgjengelege sjukeheimplassar, tilrettelagte bustader og kvalifisert personale i tråd med behovet.
- Gjennom eit utstrakt samarbeid mellom helsestasjon, barnehage, skule og kultur skal kommunen tryggje barn og unge sin oppvekst og stimulere ungdom til å vere røyk- og rusfrie.
- Kommunen skal saman med innbyggjarane og brukarane av dei ulike tenestene vere med på å auke likeverd, likestilling og hjelpe til å førebyggje sosiale problem.

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus innan eininga:

Lov om sosiale tenester

Helsepersonelloven

Folkehelseloven

Pasient og brukarrettighetsloven

Kommunehelselova

Vidareføring av etablert drift:

Heile eininga

Eininga gjev helse og omsorgstenester etter kommunehelselova til innbyggjarane i Nissedal kommune.

Spesielle tiltak/endingar for 2018

- Revidere og utarbeide planar som er beskrive i planstrategi for Nissedal kommune

Tenester for funksjonshemma

Tenestene er organisert i Kåsa bu og avlasting (Kåsa). Det er 7 personar som bur i eigne bustader knytt til Kåsa. I tillegg gjev Kåsa tenester til 2 brukarar som bur i eigen bustad i Treungen. Brukarane på Kåsa er psykisk og fysisk utviklingshemma og har store bistandsbehov. Alle tenester vert ytt etter enkeltvedtak.

I tillegg til tenestene i Kåsa sørgjer eininga for at dei som har behov for det, får støttekontakt. Hausten 2017 er det 5 brukarar som har støttekontakt. Behovet for tenestene varierer gjennom året.

Spesielle tiltak/endingar for 2018

- Stilling som teamleiar er gjort om til ein fagutviklingsfunksjon som startar opp i januar 2018. 2018 blir eit år då me vil etablere denne funksjon i nyarbeidsplanar og driftsprosedyrar.
- Vurdere ein meir funksjonell og sjølvbetjent heis i bassenget etter drøfting med råd for funksjonshemma.

Mila aktivitetssenter

Mila aktivitetssenter organiserer dag-aktivitetar til personar med psykisk utviklingshemming. . Det er også eit lågterskel-tilbod til personar med psykisk sjukdom. Mila har 1,1 årsverk fordelt på 2 personar.

Spesielle tiltak/endingar for 2018

- Søke prosjektmidlar for å utvikle uteområda på Mila til fysisk aktivitet tilrettelagd for eksisterande og nye brukargrupper. Arbeidet er i gong som eit samarbeid med prosjektet Arbeid mot rus.

Helseavdelinga

Dei kommunale helsetenestene etter kommunehelselova er organisert slik:

Legekontor : Legekontoret er bemanna med 2 legar, turnuskandidat, sjukepleiar og helsesekretær. Kontoret har ein avdelingsleiar-ressurs i 40% som også er leiar for resten av helseavdelinga.

Jordmorteneste : Jordmortenesta 25% stilling. Tenesta fylgjer opp alle gravide før og etter fødsel.

Fysioterapitenester : Nissedal kommune har til saman 180% fysioterapistilling. 80% er på driftsavtale og 100% er fast tilsett i kommunen.

Helsestasjon : Nissedal kommune har helsesyster i 100% stilling. Helsesyster har ansvar for skulehelsetenesta og helsetenester til barn og ungdom.

Friskliv : Nissedal kommune jobbar aktivt med friskliv. Det er ingen fast tilsette som arbeider bare med dette, men kommunefysioterapeuten har eit overordna ansvar for aktivitetane.

Tenester innanfor psykiatri barn og vaksne : Tenesta har 160% stilling fordelt på to tilsette. Dei gjev tenester til vaksne og barn som trenger oppfølging i kortare eller lengre periodar.

Spesielle tiltak/endingar for 2018

- Fullføre folkehelseplan som er påbegynt i 2017.
- Drive prosjektet Arbeid mot rus.
- Særleg fokus på fysisk aktivitet for eldre.

4.11 Eining for omsorg

Kommuneplanen sine mål:

Nissedal kommune har tryggje helse- og omsorgstenester som legg grunnlaget for god livskvalitet i alle livets fasar.

- Kommunen skal ha eit heilskapleg perspektiv. Oppgåvene skal løysast i tverrfagleg samarbeid utover eiga avdeling, eining og den kommunale organisasjonen der dette er tenleg både med tanke på samhandlingsreforma, folkehelse og forvaltning av ressursar.
- Kommunen gir eit dekkjande, fagleg forsvarleg og effektivt tilbod av helse- og omsorgstenester med utgangspunkt i lokale behov. I dette ligg at kommunen til ei kvar tid har tilgjengelege sjukeheimplassar, tilrettelagte bustader og kvalifisert personale i tråd med behovet.
- Gjennom eit utstrakt samarbeid mellom helsestasjon, barnehage, skule og kultur skal kommunen tryggje barn og unge sin oppvekst og stimulere ungdom til å vere røyk- og rusfrie.
- Kommunen skal saman med innbyggjarane og brukarane av dei ulike tenestene vere med på å auke likeverd, likestilling og hjelpe til å førebygge sosiale problem.
- Kommunen skal vere førebudd på nye oppgåver som ein konsekvens av den store satsinga på hyttebygging og auka tal på innbyggjarar i store delar av året.

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus innan eininga:

Lov om helse- og omsorgstenester
Pasient- og brukarrettighetsolva
Helsepersonellova
Norm for informasjonssikkerhet
Kvalitetsforskriften for pleie og omsorg
Demensplan 2015

Vidareføring av etablert drift:

Heile eininga

Eining for omsorg utfører tenestene i samsvar med kvalitetsforskrifta, som sikrar den einskilde brukar å vere med å bestemme korleis den daglege tenesta skal utførast.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Ny ressursbank tilpassas driftas behov
- Utrede løysinger for dagtilbud for demens (jfr demensplan 2020).
- Vidareføre ordninga med aktivitetssvenn (AV).
- Fortsette arbeide for å halde sjukefråveret for heile eininga på 7% eller lågare.
- Styrke avdelingsleiarnes kompetanse
- Utrede behov for omsorgsbustader, og alternative løysinger innen for bu og aktivitetstilbod.
- Implementering av mobil omsorg som EPJ system og som plattform for velferdsteknologi
- Utrede behov og iverksetting av alternative velferdsteknologiske tilbod, og delta i vest – Telemark samarbeidet på området.
- Føre vidare ordninga med interkommunal pårørandeskule for pårørande til personar med demens i eit samarbeid med Vest-Telemark kommunane
- Ny rehabilitering- og habiliteringsplan slutføres i samarbeid med helse.
- Prosjekt "opne dørær, glede i veggane" videreførast, med fokus på kommunikasjon og endrings – og sosialkompetanse, dette for å styrke tilsettes utfordringar i en arbeids kvardag med stadige endingar og ny krav.
- Utrede mulighet for å drifte eigen KAD seng ved Nos.
- Innføre elektronisk arkivering av pasient dokumentasjon (NOARK)

Administrasjon/tenestekontor:

Tenestekontoret sakshandsamar alle søknader om omsorgstenester, tryggleiksalarmar og hjelpemidlar. Det er omlag 180 aktive brukarar som har hjelpemiddel frå NAV hjelpemiddelsentral. Vidare syter tenestekontoret for ein del interne system og rutinar, spesielt innanfor datasikkerhet og personvern, internopplæring, kvalitetssikring og avvikshandtering.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- I 2018 vert dagens bemanning på 2,0 årsverk på tenestekontoret vidareført.
- Nav hjelpemiddelsentral krev at kommunane overtek meir og meir av oppfylgingsansvaret i høve til hjelpemiddel som brukarar har fått i heim, skule, på arbeidsplass og til fritidsaktivitetar. Dette er eit ressurskrevjande arbeid og krev årleg oppdatering/kurs og tett samarbeid med hjelpemiddelsentralen. Tenestene er på tvers av einingar, krusene tærer på eining for omsorg sitt kurs budsjett, dette bør tas høgde for ved prioriteringar.

Institusjonstenester :

Institusjonstenestene er organisert i 2 avdelingar. Somatisk avdeling har 14 plassar for avlastning, korttids - og langtidsopphald (av desse er det 1 plass til akutt beredskap, 1 avlastningsplass med rullerande opphald og 2 korttids plassar). Skjerma avdeling har 6 plassar for personar med demens. Plass tildelast etter egne kriteria. Opphald i institusjon har individuelt vedtak, med målsetjing om behandling, rehabilitering og aktivitet.

I tillegg til pasientar frå eigen kommune kan Nissedal kommune også gje institusjonsplass til personar frå andre kommunar, både gjennom samarbeidsavtale i Vest-Telemark, og etter behov frå andre kommunar. Dette under føresetnad av at egne innbyggjarar sin rett til omsorgstenester kan imøtekomast og at det ikkje gjev meirkostnadar for eininga.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Videreføre middagsservering kl. 15.30 på kvar dager.
- Videreføre prosjekt med fokus på forflytning i høve til HMS og førebygging av sjukefråvær.
- Fokus på internundervisning og oppdatering for å heve det faglege nivået hos alle yrkesgrupper.
- Arbeide med å implementere kartleggingsverktøy for ernæringsstatus på alle bebuarar
- Gjennomføre vergekurs for alle tilsette ved skjerma avdeling
- Vurdere drift av eigen KAD plass

Heimebaserte tenester:

Heimebaserte tenester omfattar heimesjukepleie og heimehjelp. Etter vedtak gjevast det tenester i heimen slik at personar kan bu heime etter eige ønskje. Tenestene omfattar også utrykking og evt oppfølging dersom tryggleiksalarmar vert utløynt. Hausten 2017 er det 28 personar som har tryggleiksalarm. Heimebaserte tenester må kontinuerleg tilpassast variasjon i tenestebehov, talet på pasientar og reiseavstand, men slik at alle personar får den hjelpa dei har krav på. Hausten 2017 er det 64 personar som er tildelt ulike heimetenester og 45 personar som får praktisk bistand i heimen (heimehjelp)

Det er aukande behov for tenester blant heimebuande eldre under 80 år. Dette handlar om samhandlingsreforma og konsekvensen av den: at pasientar vert tidlegare utskrive frå sjukehus og kjem fortare heim.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Fokus på internundervisning og oppdatering for å heve det faglege nivået hos alle yrkesgrupper.
- Arbeide med å implementere kartleggingsverktøy for ernæringsstatus

Serviceavdelinga:

Reinhold, vaskeri og kjøkken knytt til omsorgstenestene er organisert i eiga serviceavdeling. Kjøkken har også sal og administrering av utkøyring av middag til heimebuande (etter vedtak). Hausten 2017 er det 20 personar som får køyrd middag heim. Dette er ikkje eit lovpålagd tilbod, men er svært viktig m.t.p å førebyggje underernæring hos personar som bur heime.

4.12 Eining for teknisk drift

Kommuneplanen sine mål:

Nissedal kommune skal dekkje behovet for tekniske tenester og halde ein forsvarleg miljøprofil.

- Alle som er knytt til offentleg vassforsyning får nok, godt og reint vatn til vanleg hushald utan driftsavbrot.
- Kommunen tar hand om avløpsvatn, slik at det ikkje oppstår miljøskade og sjenerande tilhøve.
- Kommunale renovasjonstenester skal vere av god og tidsriktig kvalitet og ta omsyn til det ytre miljøet.
- Kommunen har gode og trafikksikre kommunale vegar, både sommar og vinter.
- Kommunen sikrar i samarbeid med Statens vegvesen gode og trafikksikre tilkomstar til/frå fylkeskommunalt/staleg vegnett.
- Dei mjuke trafikantane ivaretaast særskilt, jf. Trafikksikringsplan.
- Kommunen legg til rette for tomter til bustader og næringsbygg etter behov.
- I Nissedal kommune er det trygt å bu der fortløpande arbeid med samfunnstryggleik og beredskap førebyggjer krisesituasjonar. Kriser løysast på lågast mogeleg nivå i samarbeid med dei kommunale einingane, brannvern, helsetenester og samordning med eksterne instansar som politi, sjukehus, sivilforsvar, bedrifter og frivillige organisasjonar.
- Risiko og sårbarhetsanalyse (ROS) er ein del av kommunen sitt HMS-arbeid og internkontroll.

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus innan eininga:

Plan for kriseleining og beredskap

Handlingsplan for trafikksikring 2015-2016

Klima- og energiplan for Nissedal kommune 2010-2015

Drikkevatt forskrifta

Vidareføring av etablert drift:

Heile eininga

Tekniske tenester omfattar både interne tenester i organisasjonen og diverse tenesteyting ut mot publikum. Dei viktigaste tenestene er nemnd under.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Utgreie vedlikehaldsbehov ved kommunehuset, inkl. universell utforming.

Utleigebustader

Kommunen har totalt 32 utleigebustader, der 19 tildelast etter Lov om helse og omsorgstenester (av tenestekontoret i eining for omsorg), og resten tildelast etter gjeldande reglement av eining for teknisk drift. Alle utleigebustader skal haldast i slik stand at dei er attraktive å bu i.

Bustader som tildelast av eining for teknisk drift skal leigast ut etter gjeldande reglement, og det er eit mål at alle bustadene er leigd ut til ei kvar tid.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Utbetre vasskadar i 2 kjellarleilegheiter i Oddane
- Fullføre oppføring 4 bueningar for flyktingtenesta.

Bygg der det gjevast kommunale tenester (skular, barnehagar, inst., kommunehus...)

Eining for teknisk drift har ansvar for forvaltning, drift og vedlikehald (fdv) av alle kommunale bygg. Vernerundar og bygningsteknisk internkontroll skal syte for at alle bygg er i forskriftsmessig stand. God dialog med brukarane av kvart bygg skal syte for at bygningsmassa er tilpassa dei behov brukarane har, innanfor den til ei kvar tid gjeldande økonomiske ramme.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Ny tekking av tak på kommunehuset.

Andre bygg (NSB-eigedom..)

Kommunen eig ein del bygningsmasse av kulturell og historisk verdi. Nokon av bygga vert leigd ut til næringsverksemd, nokon nyttast til lager og andre står ubruka. Utfordringa med dei fleste er at dei er dårleg vedlikehalde og står i fare for å miste sin verdi. Utvendig vedlikehald må prioriterast for å sikre bygga.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

Grøntanlegg

Kommunen har grøntanlegg både knytt til bygningsmasse, parkområde og idrettsanlegg. Alle kommunale grøntanlegg skal stå fram som presentable og i stand til å tene det føremål dei er etablert for.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

Vegar og plassar

Kommunen har 24,5 km med kommunal vegar. I tillegg syter kommunen for sommarrenovasjon på ein del rasteplassar langs riks- og fylkesvegar. Dei kommunale vegane skal ha normal vegstandard både sommar og vinter. Kommunen yter tilskot til vedlikehald av private vegar etter eigne retningsliner.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Fullføre revidering av reglement i høve til kommunale/private vegar.
- Utbetre erosjonsskadar på 3 kommunale bruer/kulvertar i Kåsa/Solli og 1 bru på Kleivvegen.
- Asfaltere Kleiv-vegen

Fjoneferja

Kommunen driv Fjoneferja gjennom driftsavtale med driftsoperatør. Driftsavtala omfattar også leige av serveringsstaden på Fjonesida av ferjesambandet.

Spesielle tiltak/endingar i 2018**Kommunale bustadtomter**

Kommunen har pr. nov. -17, ledige tomter (byggeklare) i Tveitsund bustadfelt (6 stk) og i Kåsa-Solli (9 stk.).

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Utgreiie utbygging av kommunalt bustadfelt på Damkollen etter at tomtedelingsplan er utarbeidd.

Brann og ulykkeberedskap

Nissedal kommune er med i Vest-Telemark brannvernsamarbeid IKS. Dei er lokalisert i Høydalsmo og har ansvaret for tilsyn, feiing og det faglege ansvaret for brann- og ulykkeberedskap. Kommunen har framleis ansvar for lokalt brannvesen med 16 deltids brannmannskap.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Fullføre påbyrja vidareutdanning av 4 utrykkingsleiarar.
- Avslutte sak om pålegg frå arbeidstilsynet. Kan medføre flytting av brannstasjonen.

Vatn og avlaupsanlegg

Kommunen har ca. 1250 vatn-abonnentar og 1.600 kloakk-abonnentar som får levert tenester gjennom ein stor infrastruktur rundt i heile kommunen. Gjennom gode rutinar for drift og internkontroll skal kommunen sikre eksisterande abonnentar god kvalitet på drikkevatt og sikre miljøet mot utslepp av kloakk. Frå juni 2015 er Nissedal kommune vertskommune for drift av felles VA-anlegg for Gautefallheia med Drangedal kommune.

Med grunnlag i samfunnsøkonomi, miljøomsyn og næringspolitikk skal kommunen satse aktivt for å auke talet på abonnentar, primært gjennom samarbeid med hyttevællag, utbyggingsinteresser og grunneigarar.

Spesielle tiltak/endingar i 2018

- Arbeide aktivt med å skaffe nye abonnentar, spesielt knytta til overtaking av private vassverk på Kyrkjebygdheia og Gautefallheia.
- Registrere og utarbeide leidningskartverk for vass og avløpsnettet.
- Utvide driftsovervakingsystemet til å omfatte alle kloakkpumpestasjonane.
- Utgreie/igangsette bygging av nye hovudleidningar for vatn og avløp mellom Ånundsbuoddane og Kyrkjebygda.
- Drangedal kommune ynskjer å starte byggetrinn 4 i Gautefall VA som gjeld omlegging av leidningsnett frå Gautefallhotellet og ned til Gautefall RA. Kostnad for Nissedal kommune omlag 4 millionar.